

XIX. évfolyam, 3. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

**Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 3. szám, 2016**

Megjelenik kéthetente
2016. február 24.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
kmohr@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés.....	17
Szójabab.....	17
Repcemag.....	17
Napraforgómag.....	17
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	19
Termelői és kikötői árak.....	23
Olajmagpiaci információk.....	25
Cukorpiaci jelentés.....	27
Agrárpolitikai Hírek.....	29

Összefoglaló

A búza fronthavi jegyzése 170 dollár (USD)/tonna körül hullámzott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. február második és harmadik hetében. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 152 euró/tonnáig ereszkedett a termény márciusi kurzusa, és ezt a trendet követte a búza magyarországi jegyzése is.

Az európai trendhez hasonlóan, a Budapesti Értéktőzsdén 43 ezer forint/tonna alá süllyedt a takarmánykukorica márciusi elszámolóára február harmadik hetében.

A február első felében tapasztalt lejtmenet után ismét 320 dollár/tonna fölé emelkedett a szójabab fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén. Ez csak átmenetileg gyakorolt pozitív hatást a repcemag párizsi kurzusára.

Tonnánként 119 ezer forintra csökkent a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában február 19-én.

A irányadó elemző központok a globális cukortermelés csökkenését, ugyanakkor a cukorfogyasztás emelkedését várják a 2015/2016. gazdasági évben.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A búza fronthavi jegyzése 170 dollár (USD)/tonna körül hullámzott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. február második és harmadik hetében. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 152 euró/tonnáig ereszkedett a termény márciusi kurzusa. Ezt a trendet követte a búza magyarországi jegyzése. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése egészen 45 ezer forint/tonnáig, a takarmánybúzáé 44 ezer forint/tonna alá süllyedt a megfigyelt időszakban. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 15 százalékkal múltalul az egy évvel korábbit február második hetében: a termény 47,9 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát. Eközben a takarmánybúzáért tonnánként 46 ezer forintot fizettek a vásárlók. Az elmúlt hetek csapadékos időjárása következtében egyre nő a belvízzel borított területek nagysága. Az Országos Vízügyi Igazgatóság február 22-i tájékoztatása szerint már 75 ezer hektáron alakult ki belvíz, amelyből 39 ezer hektár a vetés és a szántó. A Közép-Tisza vidékén a legrosszabb a helyzet, itt 23,8

ezer hektár az előntött terület nagysága. Noha egyelőre sem a tőzsdei jegyzés, sem a termelői árak nem jelzik a 2016. évi kibocsátással kapcsolatos aggodalmakat, a tartós vízborítás negatívan befolyásolhatja az idei termést adó búzavetések állapotát.

Kukorica

A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 141–144 dollár/tonna tartományban ingadozott a chicagói árutőzsdén február második és harmadik hetében, míg a párizsi árutőzsdén – a búza párizsi kurzusához igazodva – 146 euró/tonnáig gyengült. Az európai trendhez hasonlóan, a Budapesti Értéktőzsdén 43 ezer forint/tonna alá süllyedt a takarmánykukorica márciusi elszámolóára ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon az előző hetihez hasonló, azonban az egy évvel korábbinál 14 százalékkal magasabb termelői áron, tonnánként 44,4 ezer forintért értékesítették terményüket a gazdák február második hetében.

Agrárpolitikai Hírek

- Az európai uniós és nemzeti támogatások mellett a mezőgazdaság finanszírozhatóságát jelentősen befolyásolják a kedvező feltételű hitelkonstrukciók – mondta Czerván György a II. Agrár Szakmai Fórumon, pénteken, Encsen. Az agrárgazdaságért felelős államtitkár kiemelte: tavaly megújultak a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (MFB) kedvezményes kamatozású forgóeszköz hitelprogramjai – összesen 29 milliárd forint keretösszeggel. Ezen belül az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 mezőgazdasági termelők, kiemelten az állattenyésztés finanszírozása 15 milliárd forint keretösszeggel áll rendelkezésre; az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020 termelői szerveződések finanszírozása 8 milliárd forint keretösszeget biztosít, valamint az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 az élelmiszeripari vállalkozások finanszírozása nyújt 6 milliárd forint keretösszeget. A programok keretében nyújtott hitelek kamatfizetéséhez a Földművelésügyi Minisztérium (FM) 60 százalékos, de legfeljebb évi 4 százalékpontos kamattámogatást nyújt, így a ténylegesen fizetendő kamat mértéke 60 százalékos kamattámogatás mellett 2–2,2 százalék. A hitelprogramok futamideje 6–7 év, 3–4 év türelmi idővel. Az Agrár és TÉSZ Forgóeszköz hitelprogram és az Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) a jégesővel érintett településen gazdálkodók számára teljes mértékben kamat- és költségmen-

tessé vált a 2016. március 31-ig hatályba lépett hitel-szerződések esetében – fogalmazott az államtitkár. Az Agrár Széchenyi Kártya szintén népszerű a kedvező feltételek miatt az egyéni gazdaságok körében – emlékeztetett Czerván György. A konstrukció 2011. évi indulása óta már 23 milliárd forint értékben kötöttek szerződést, ebből 70 százalékos részarányt képviselnek az egyéni gazdaságok hitelei. A hitelhez az FM továbbra is évi 4 százalékpontos kamattámogatást és 50 százalékos kezesi díjtámogatást nyújt. A ténylegesen fizetendő kamat mértéke jelenleg 1,35 százalék évente. Az államtitkár megerősítette: 2015. augusztus végétől az ASZK folyószámlahitel maximális hitelösszeg 25-ről 50 millió forintra, a lezárt üzleti évvel nem rendelkező fiatal mezőgazdasági termelők számára adható hitelösszeg pedig 10-ről 15 millió forintra emelkedett. Czerván György hangsúlyozta: a 2013. június elsején elindult Növekedési Hitelprogram (NHP) jól szolgálja az ágazati érdekeket. Az első szakaszban a hitelek 15 százalékát (mintegy 103 milliárd forintot) a mezőgazdasági, míg 6 százalékát (41 milliárd forintot) az élelmiszeripari vállalkozások igényelték. Az NHP második szakaszában (2015. december 31-ig) már a hitelek 21 százalékát (293 milliárd forintot) a mezőgazdasági, míg 8 százalékát (109 milliárd forintot) továbbra is az élelmiszeripari vállalkozások kapták.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2016. 6. hét	2016. 6. hét/ 2016. 5. hét (százalék)	2016. 6. hét/ 2015. 6. hét (százalék)
Étkezési búza	47 883	101	85
Takarmánybúza	46 014	94	–
Takarmánykukorica	44 449	99	114
Takarmányárpa	–	–	–

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 02. 17.	2016. 02. 18.	2016. 02. 19.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. március	HUF/tonna	46 200	45 700	45 100
	Takarmánybúza	2016. március	HUF/tonna	44 900	44 100	43 700
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. március	EUR/tonna	153	153	152
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. március	USD/tonna	172	170	170

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

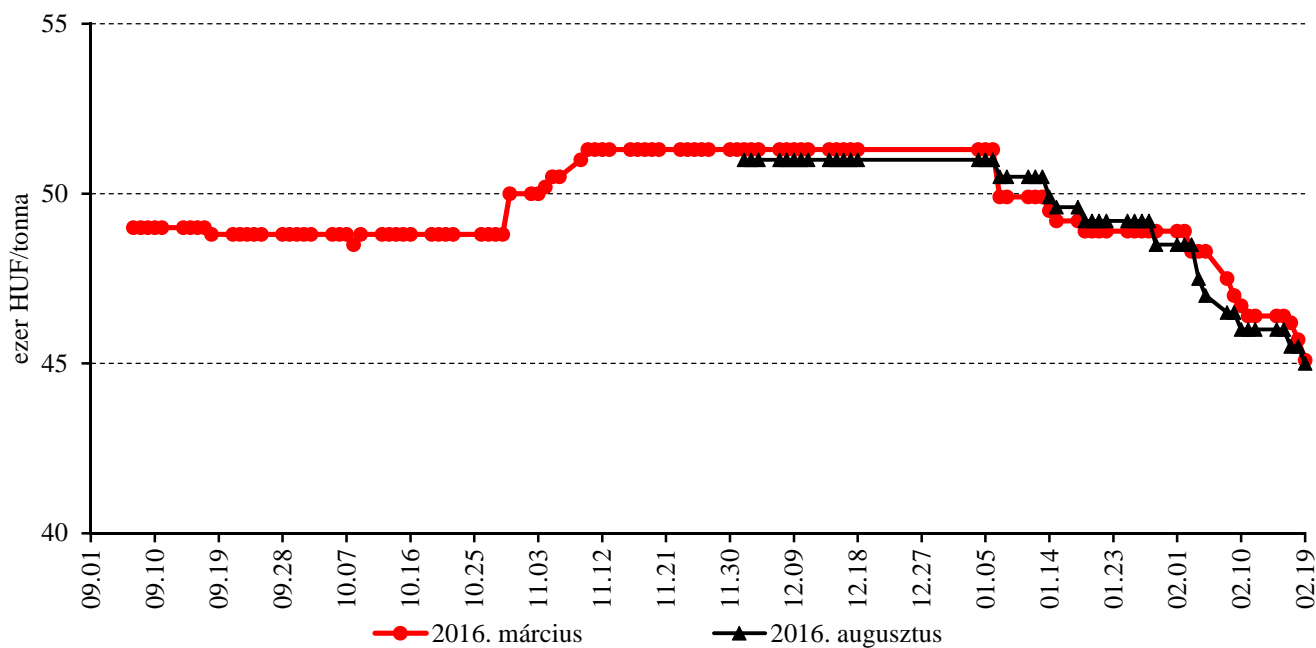
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 02. 17.	2016. 02. 18.	2016. 02. 19.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. március	HUF/tonna	43 000	43 000	42 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. március	EUR/tonna	147	146	146
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. március	USD/tonna	145	144	144

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

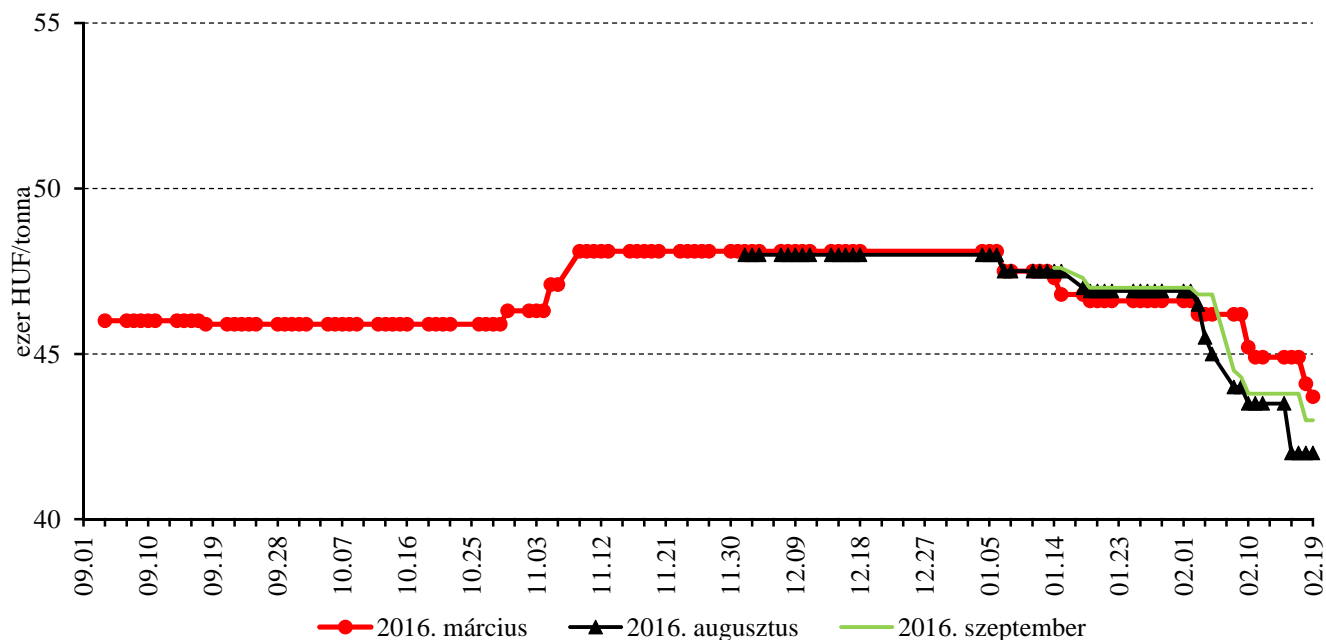
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

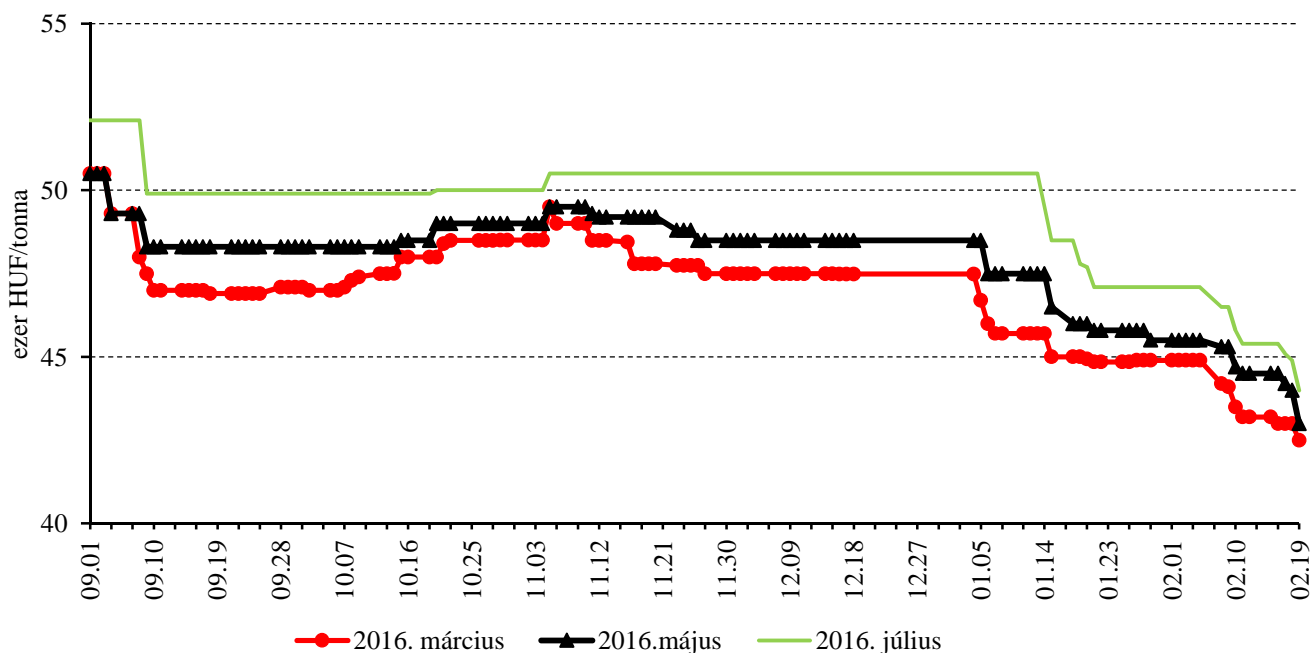
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

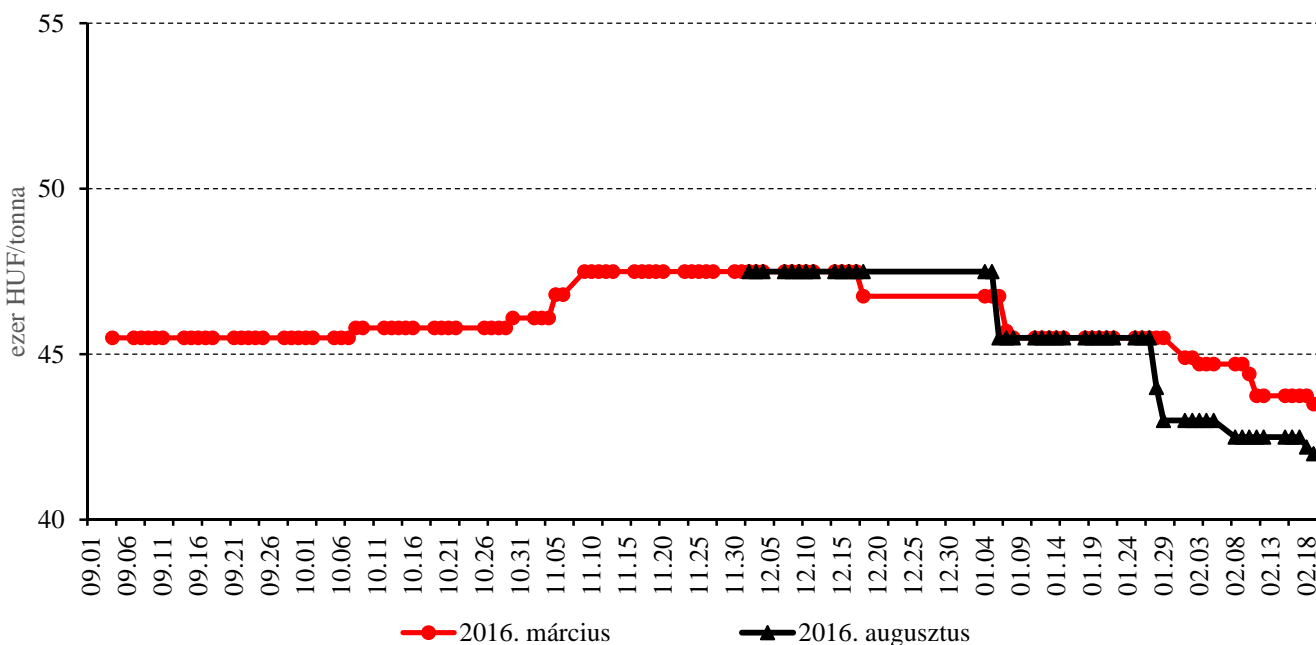
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

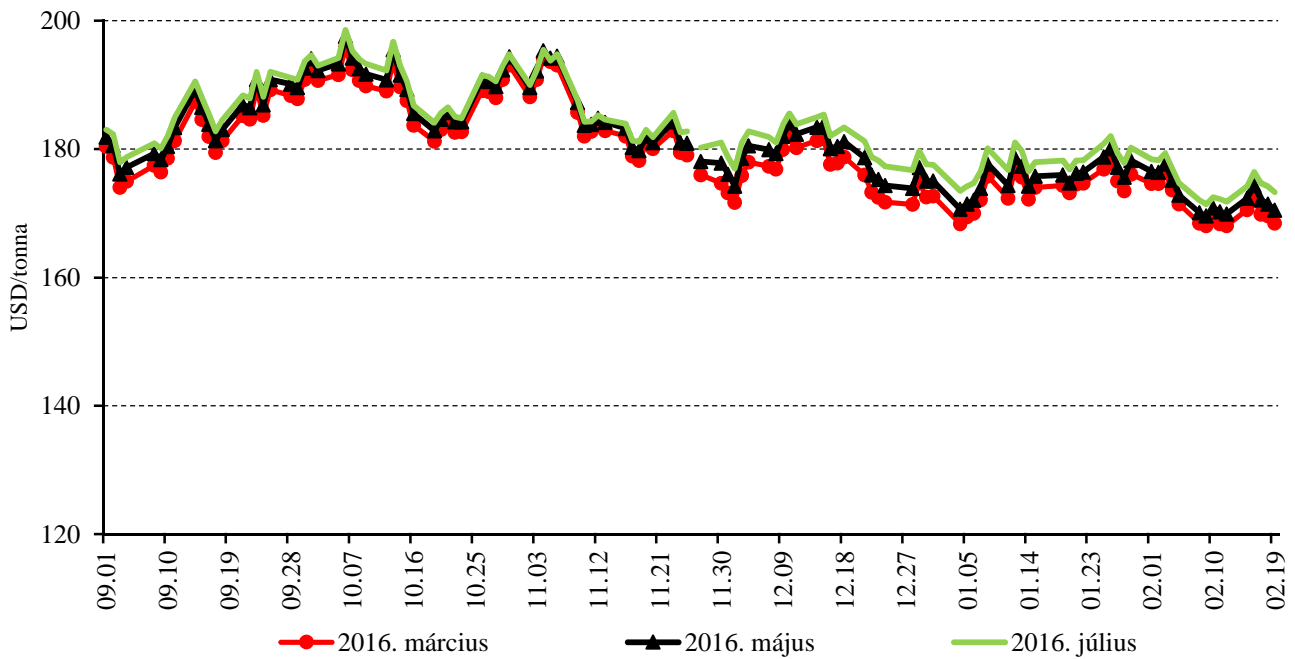
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

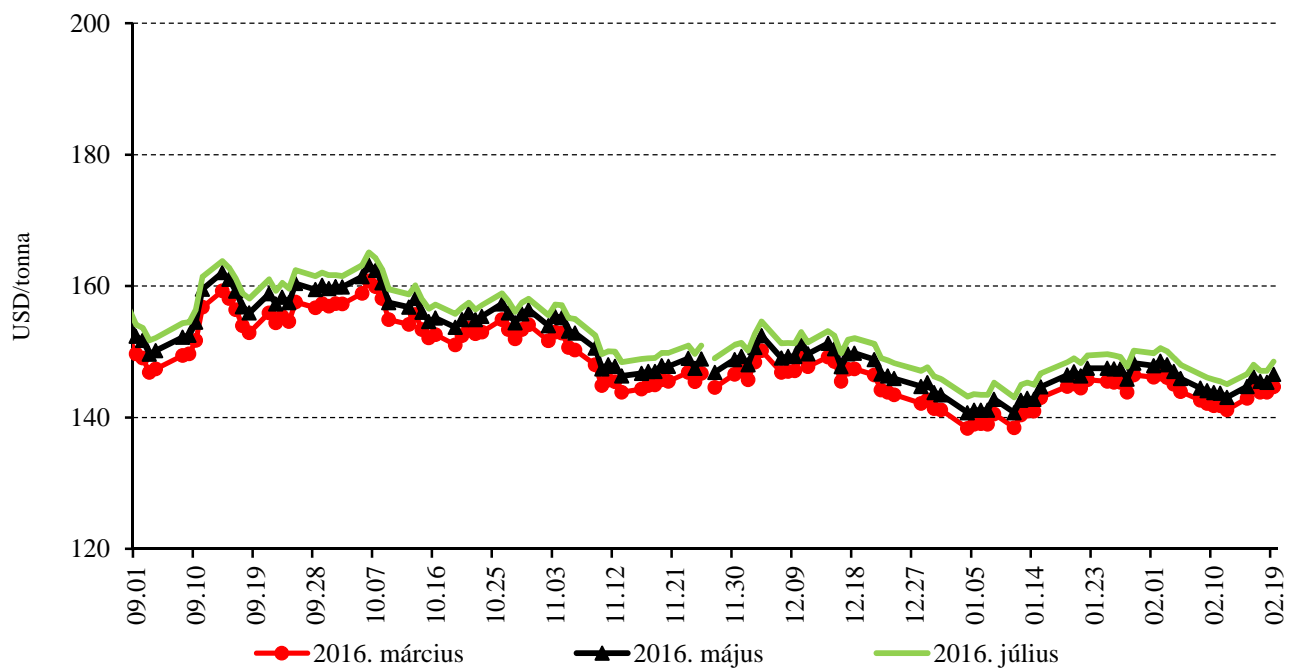
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

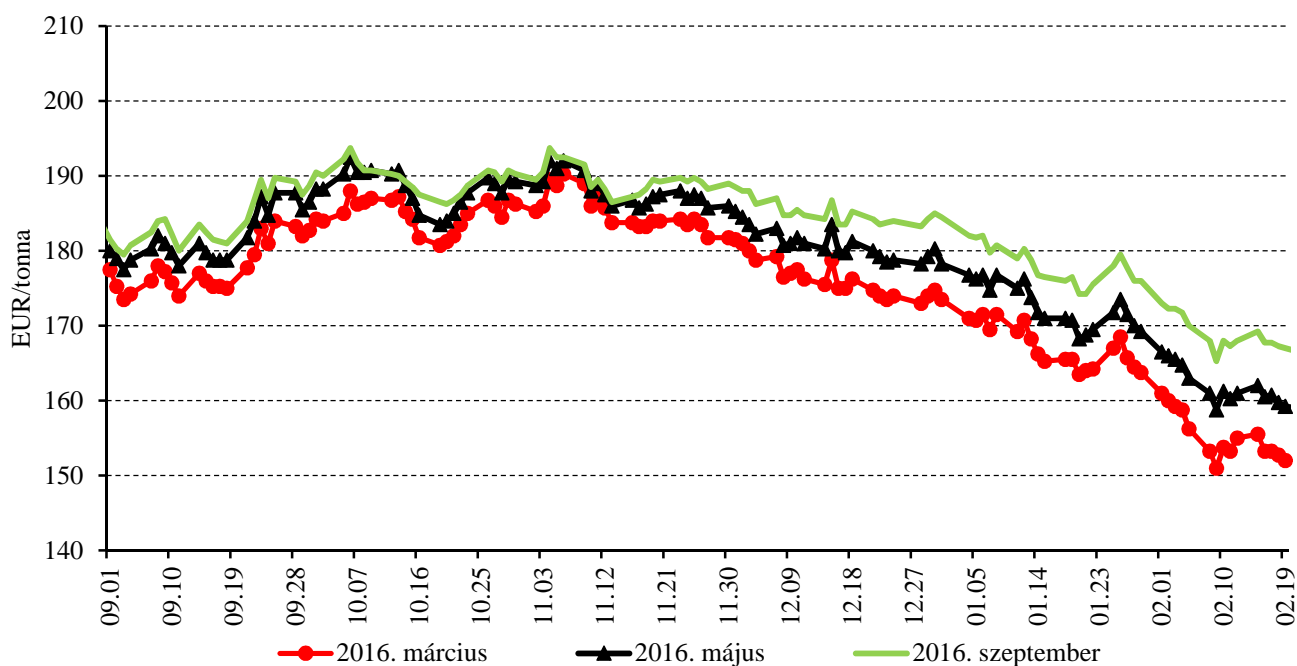
Forrás: CME/CBOT

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

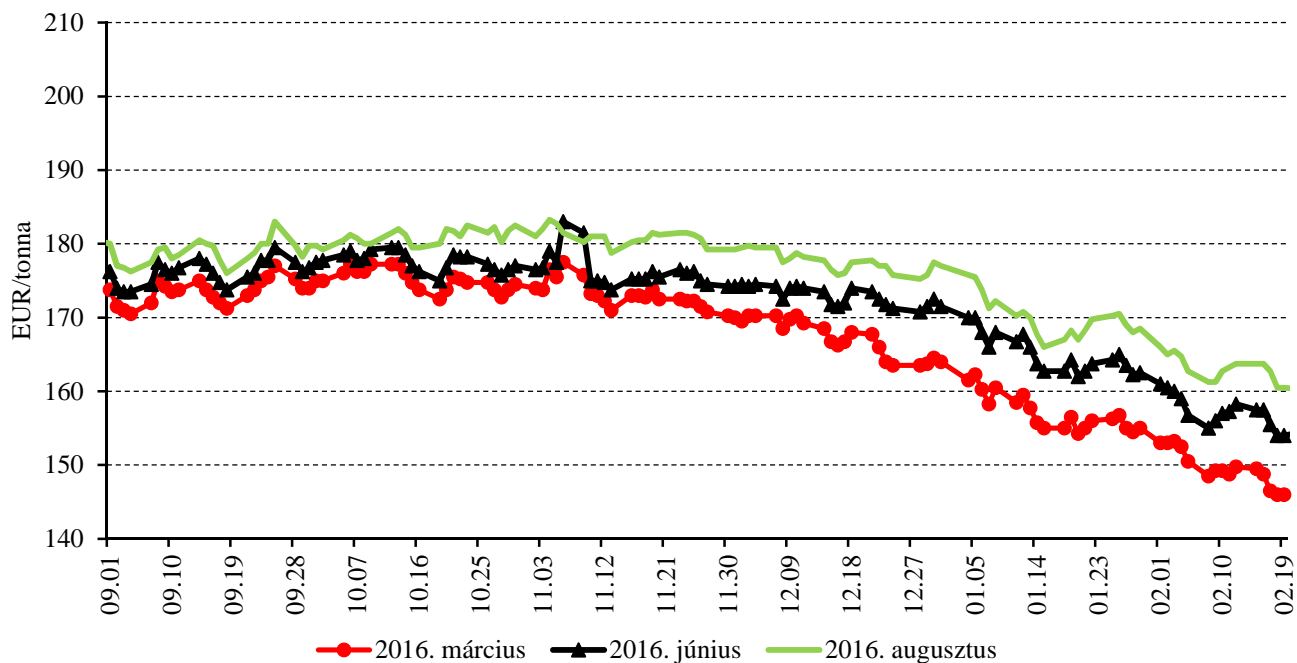
Forrás: CME/CBOT

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext/MATIF

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext/MATIF

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. február 19.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. március	152	47 044	2016. március	170	47 357
2016. május	159	49 288	2016. május	171	47 871
2016. szeptember	167	51 687	2016. július	174	48 630
2016. december	172	53 079	2016. szeptember	178	49 655
2017. március	176	54 317	2016. december	183	51 112
2017. május	178	55 091	2017. március	187	52 075
KUKORICA					
2016. március	146	45 187	2016. március	144	40 164
2016. június	154	47 663	2016. május	145	40 583
2016. augusztus	161	49 675	2016. július	147	41 066
2016. november	167	51 532	2016. szeptember	149	41 616
2017. január	170	52 460	2016. december	152	42 473
2017. március	172	53 079	2017. március	155	43 353

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 02. 12. (százalék)	2016. 02. 19. (százalék)
Búza	2016. március	169,61	16,2	17,5
Kukorica	2016. március	143,85	13,2	18,1
Szójabab	2016. március	322,68	12,1	12,2
Szójadara	2016. március	291,48	15,3	23,3

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. február 16.)

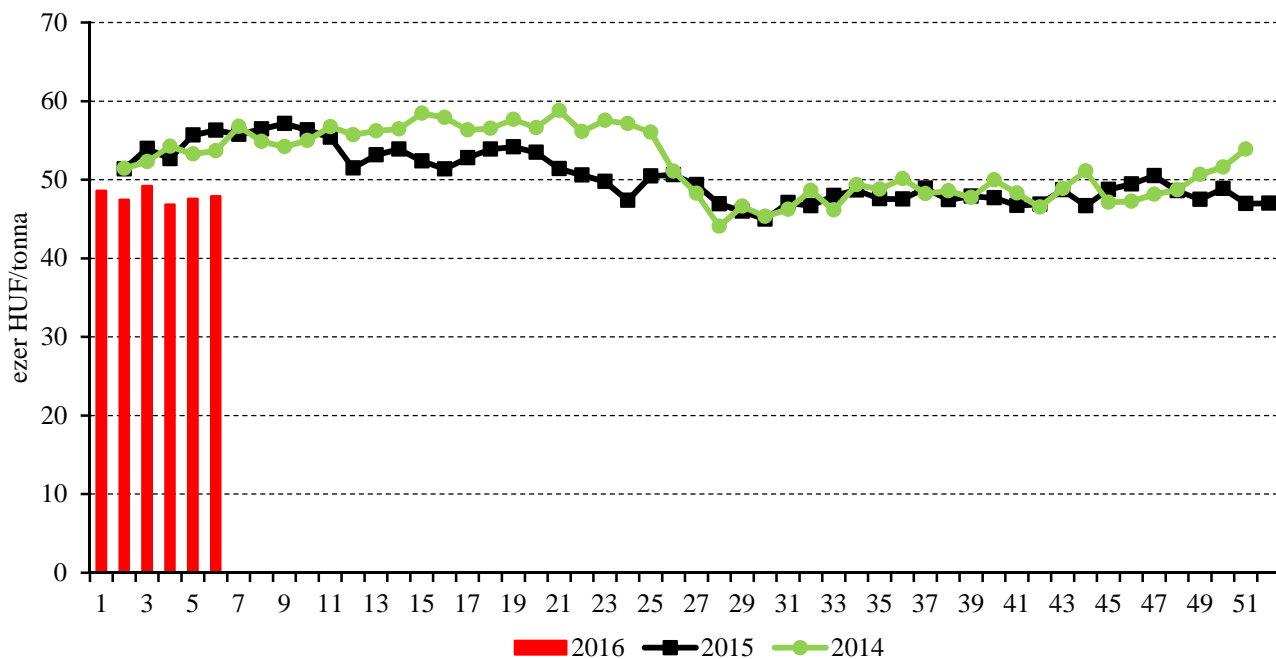
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	82 864	91 056	94 560	5 576	16 273	62 523	149 910	34 865	60 989	52 586	67 244
Kukorica	339 606	523 457	285 449	20 843	47 592	159 045	296 608	104 302	188 055	91 436	136 587
Szójabab	272 891	310 764	109 751	5 065	29 033	77 622	110 694	66 732	66 710	89 219	62 944
Szójadara	165 069	178 184	42 964	3 401	13 185	36 713	78 563	25 557	43 400	37 996	46 695

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

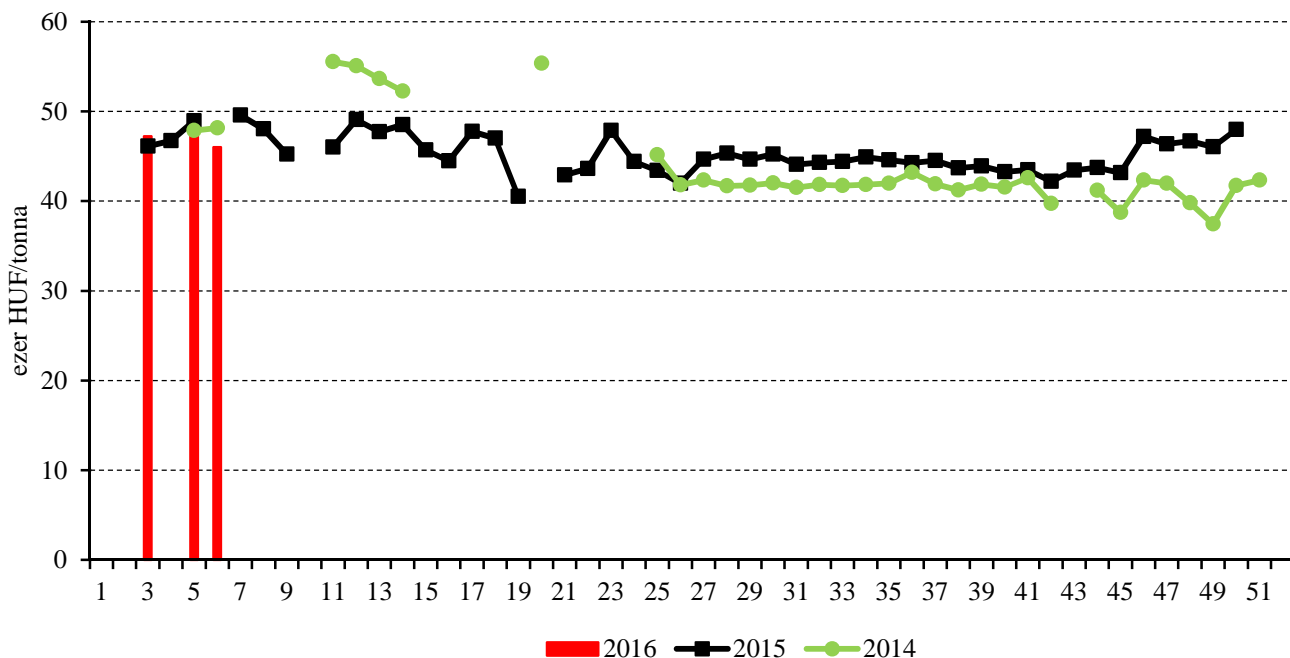
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

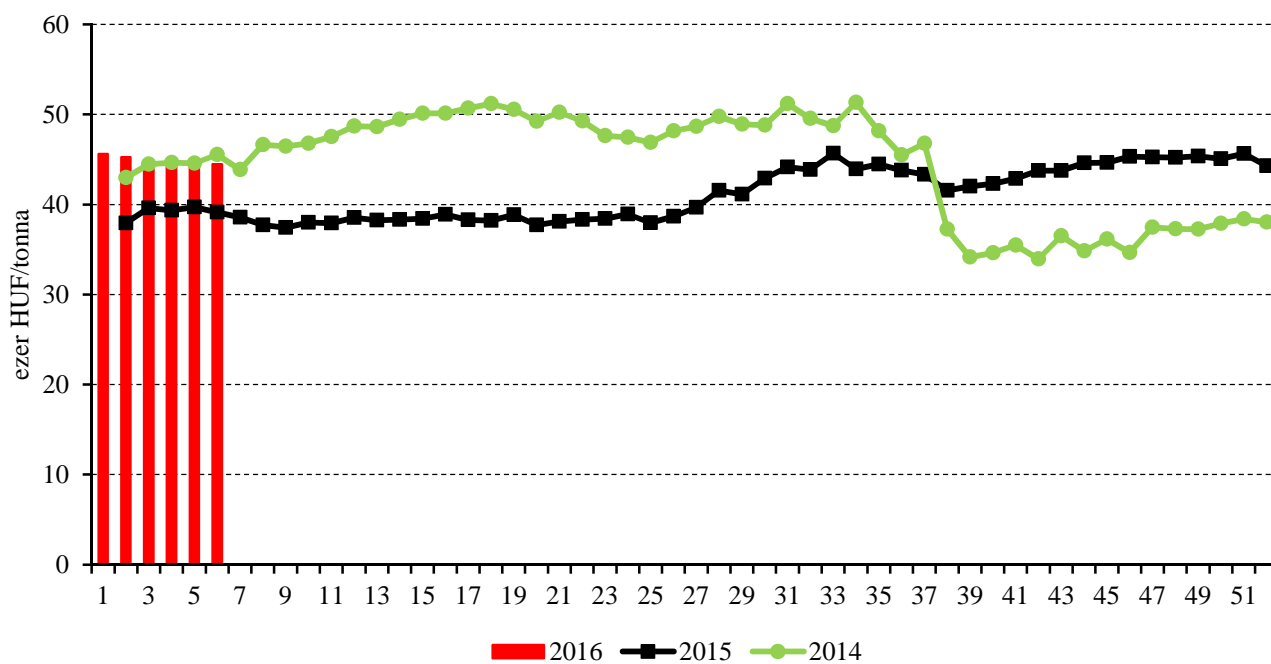
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

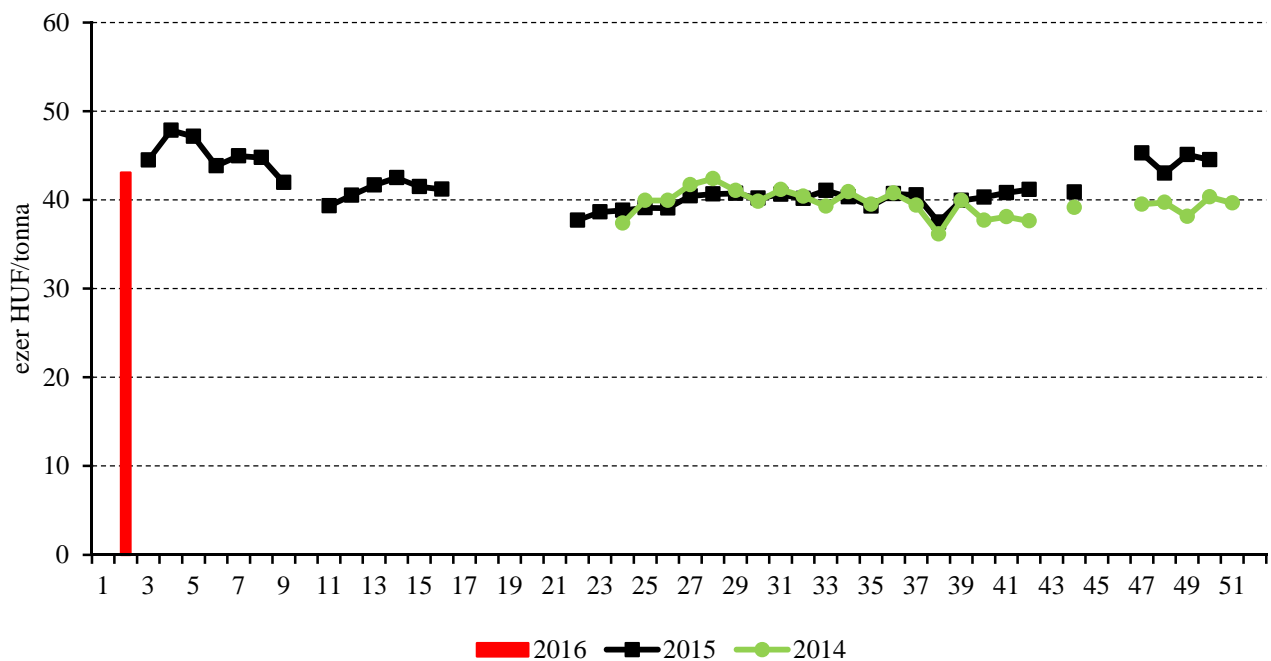
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2016.01.15.	2016.01.22.	2016.01.29.	2016.02.05.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	215	216	213	–
	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	171	169	172	–
	Oroszország, 12,5% FOB Novorossiysk	USD/tonna	184	182	183	
	Oroszország, 12,5% FOB Rostov	USD/tonna	157	157	157	
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	184	182	185	–
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	190	195	189	199
KUKORICA	USA, FOB	USD/tonna	166	171	171	–
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	162	167	171	–
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	204	180	179	173
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	162	158	166	166
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	165	165	167	–
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	175	175	171	–
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	–	–	–	–

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: UkrAgroConsult, Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2016. 3. hét	2016. 4. hét	2016. 5. hét	2016. 6. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	159	159	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	162	159	151	156
	Franciaország, DELPORT Rouen	157	159	154	150
	Románia, DEPSILO Banat	145	146	141	141
TAKARMÁNY- BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	156	156	149	151
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	–	–	–	143
	Románia, DEPSILO Oltenia	150	–	–	152
	Egyesült Királyság, FGATE	136	137	134	131
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevne	148	135	135	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	–	183	180	182
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	149	150	147	145
	Románia, DEPSILO Oltenia	130	132	134	131
TAKARMÁNY- ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	151	151	145	146
	Franciaország, DELPORT Rouen	148	151	147	142
	Románia, DEPSILO Muntenia	–	–	–	–
	Egyesült Királyság, FGATE	126	127	126	124

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2015. 6. hét	2016. 5. hét	2016. 6. hét	2016. 6. hét/ 2015. 6. hét (százalék)	2016. 6. hét/ 2016. 5. hét (százalék)	
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	514	550	448	87	81	
		HUF/kg	74	74	74	100	100	
	zsákos	tonna	1 454	1 569	1 373	94	87	
		HUF/kg	77	75	76	99	101	
	zacskós	tonna	957	694	745	78	107	
		HUF/kg	87	89	89	103	101	
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	...	...	...	...	...	
		HUF/kg	...	...	...	...	...	
	zsákos	tonna	37	27	20	56	76	
		HUF/kg	87	87	87	99	100	
	zacskós	tonna	29	20	39	138	196	
		HUF/kg	95	96	96	101	100	
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	332	392	318	96	81	
		HUF/kg	73	73	73	100	99	
	zsákos	tonna	517	398	445	86	112	
		HUF/kg	74	74	74	99	100	
	Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	106	188	149	141	80
			HUF/kg	80	80	81	101	101
zsákos		tonna	59	42	30	51	72	
		HUF/kg	86	84	81	95	97	
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	41	44	51	125	118	
		HUF/kg	97	97	97	100	101	

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. január	2015. december	2016. január	2016. január/ 2015. január (százalék)	2016. január/ 2015. december (százalék)
Brojlertáp	tonna	5843	6483	7962	136	123
	HUF/tonna	90 225	99 974	95 129	105	95
Hízósertéstáp	tonna	8119	9911	9261	114	93
	HUF/tonna	74 822	78 125	78 082	104	100

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2014. január–november	2015. január–november	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 981,68	1 452,68	73,31
	10039000 Árpa, nem vető	439,89	743,10	168,93
	10059000 Kukorica, nem vető	2 151,32	3 821,89	177,65
Import	10019900 Búza, nem vető	111,54	129,51	116,11
	10039000 Árpa, nem vető	35,42	55,28	156,07
	10059000 Kukorica, nem vető	191,43	67,67	35,35

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1.– 2015. február 10.	2015. július 1.– 2016. február 16.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	19 015	16 954	89,16
	Árpa	5 546	6 635	119,64
	Kukorica	1 787	1 043	58,37
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 977	2 423	122,56
	Árpa	58	226	389,66
	Kukorica	5 628	9 140	162,40

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna					
		USDA		IGC		Tallage	
		2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		726	736	725	731	713	715
Felhasználás		700	710	712	719	696	715
Export		161	163	153	152	157	155
Import		158	161	153	152	157	155
Zárókészlet		215	239	201	213	203	213
KUKORICA							
Termelés		1 009	970	1 013	959	991	947
Felhasználás		961	976	988	968	955	951
Export		128	130	125	125	124	123
Import		122	127	125	125	124	123
Zárókészlet		206	209	205	196	204	199

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A február első felében tapasztalt lejtmenet után ismét 320 dollár (USD)/tonna fölé emelkedett a szójabab fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2016. február harmadik hetében. A szójadara legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hónap első felében elért 290 dollár/tonna körüli szinten stabilizálódott. A szójaolaj fronthavi jegyzésének növekedése úgy tűnik, február közepén tört meg, és 705 dollár/tonnáról néhány nap alatt 692 dollár/tonnára esett a kurzus.

Repcemag

A szójabab jegyzésének erősödése csak átmenetileg gyakorolt pozitív hatást a repcemag párizsi kurzusára. A legközelebbi, májusi lejáratra vonatkozóan

február közepén 356–357 euró/tonna szinten jegyezték a terményt, majd a kurzus 354 euró/tonnára csökkent február 19-én. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában 106 ezer forint/tonnára süllyedt a 2016. márciusi szállítású termény jegyzése ugyanekkor. Ehhez képest a fizikai piacon igen magas szinten, 115–119 ezer forint/tonna közötti termelői áron (áfa és szállítási költség nélkül) cserélt gazdát a termény februárban az AKI PÁIR adatai szerint.

Napraforgómag

Tonnánként 119 ezer forintra csökkent a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában február 19-én. A fizikai piacon a vevők átlagosan 118 ezer forint/tonna körüli termelői áron vásárolták a terményt az AKI PÁIR adatai szerint február első felében, 12 százalékkal drágábban, mint az előző év azonos periódusában.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

	HUF/tonna		
	2016. 6. hét	2016. 6. hét/ 2016. 5. hét (százalék)	2016. 6. hét/ 2015. 6. hét (százalék)
Napraforgómag	118 166	100	111
Repcemag	119 445	102	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem megjeleníthető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

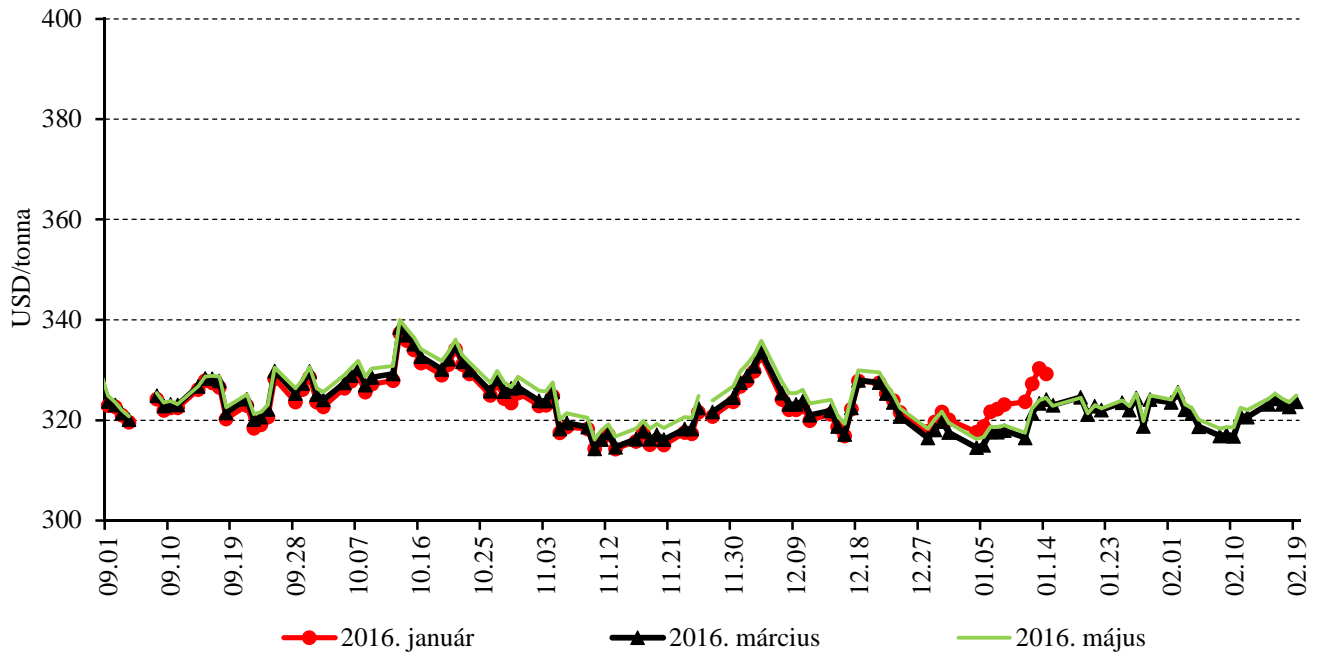
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 02. 17.	2016. 02. 18.	2016. 02. 19.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. március	HUF/tonna	119 500	119 000	119 000
	Repcemag	2016. március	HUF/tonna	106 500	106 000	106 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. május	EUR/tonna	357	356	354
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. március	USD/tonna	324	323	323

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

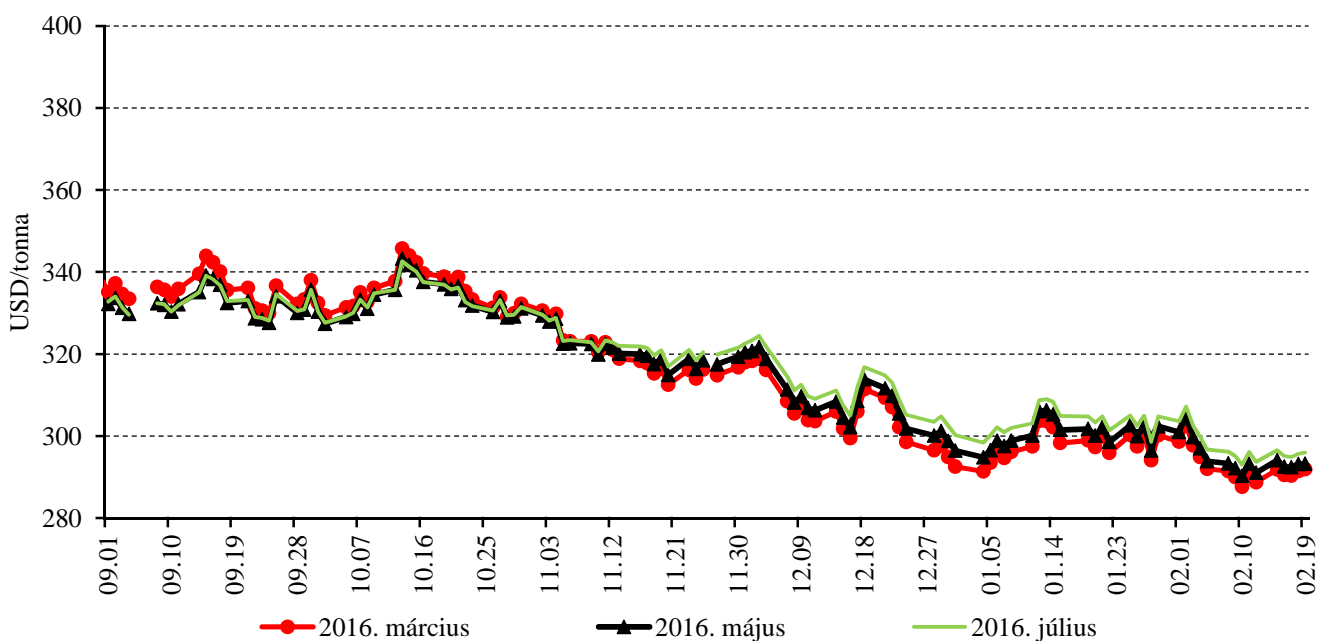
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

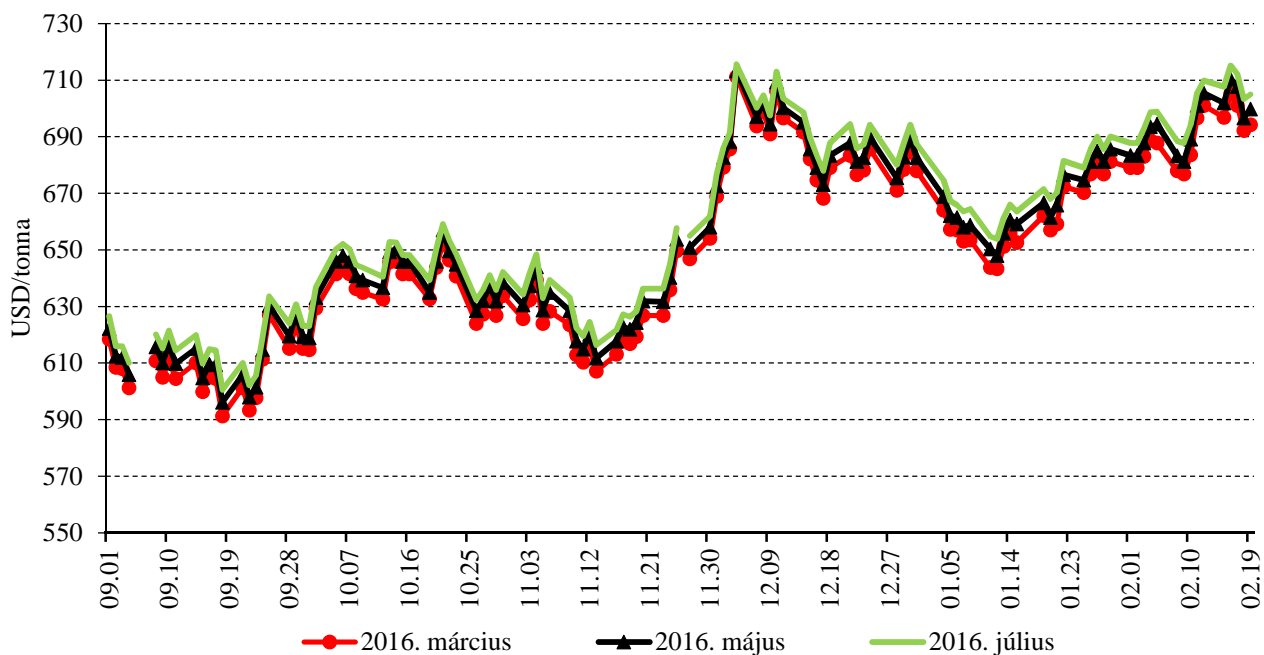
Forrás: CME/CBOT

14. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

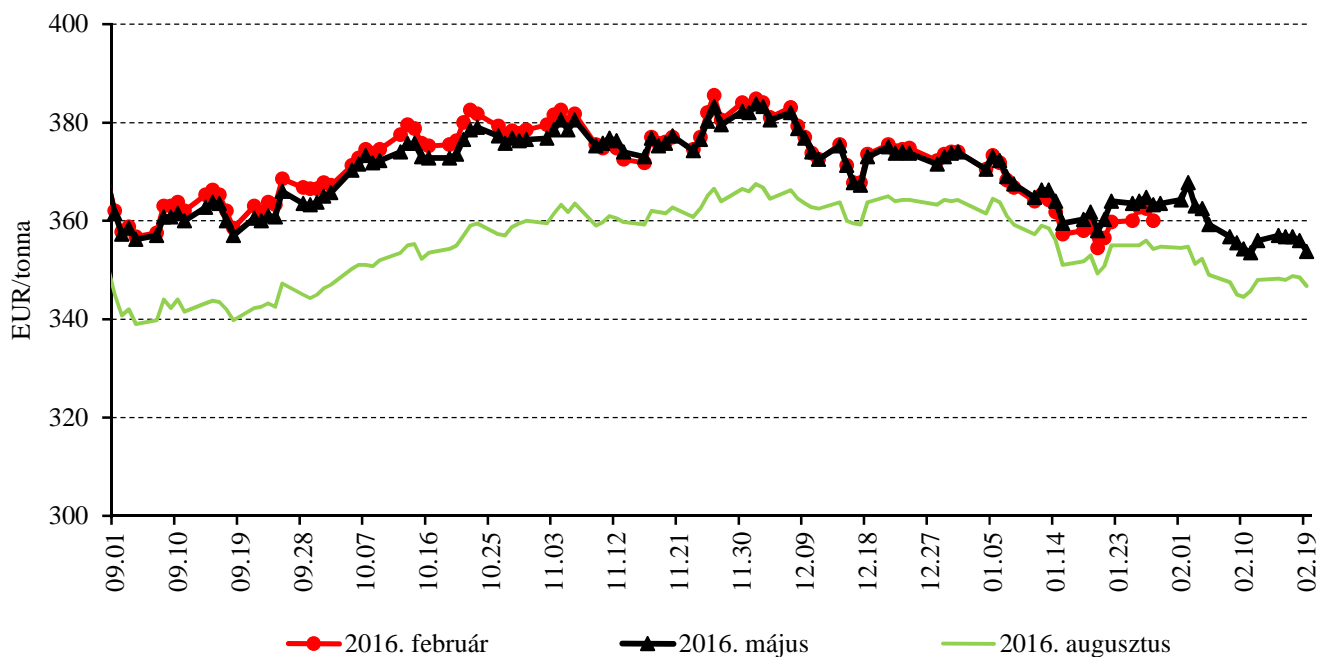
Forrás: CME/CBOT

15. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

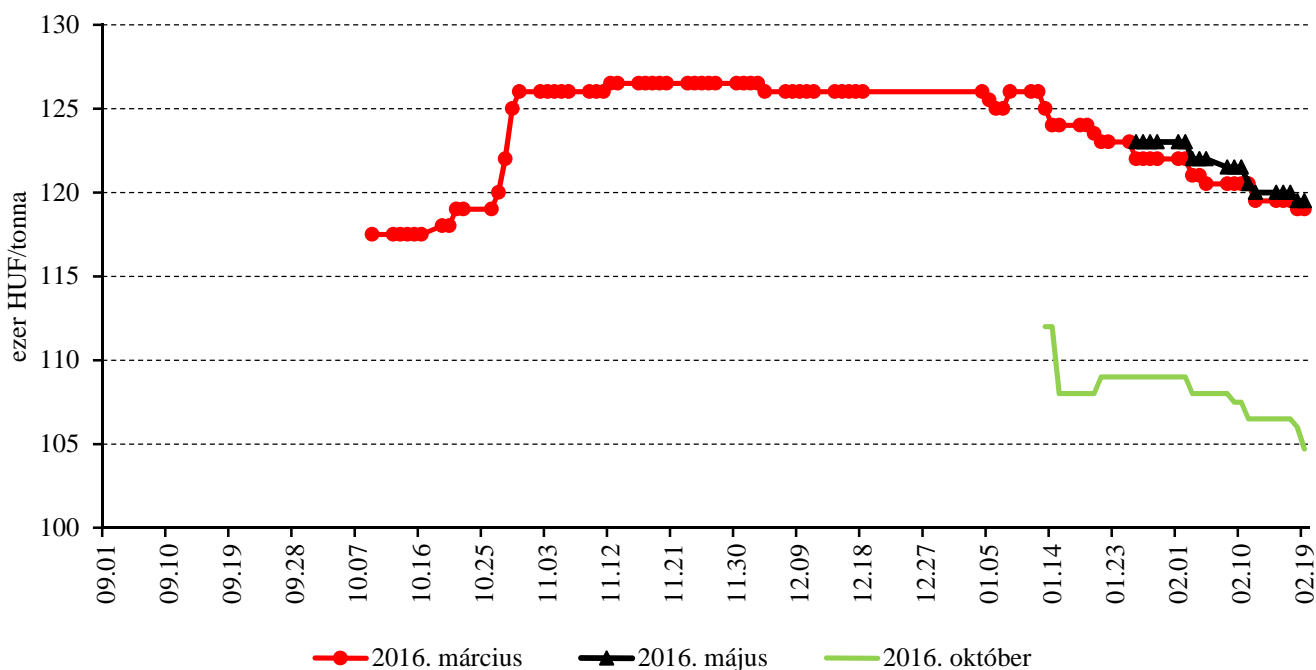
Forrás: CME/CBOT

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

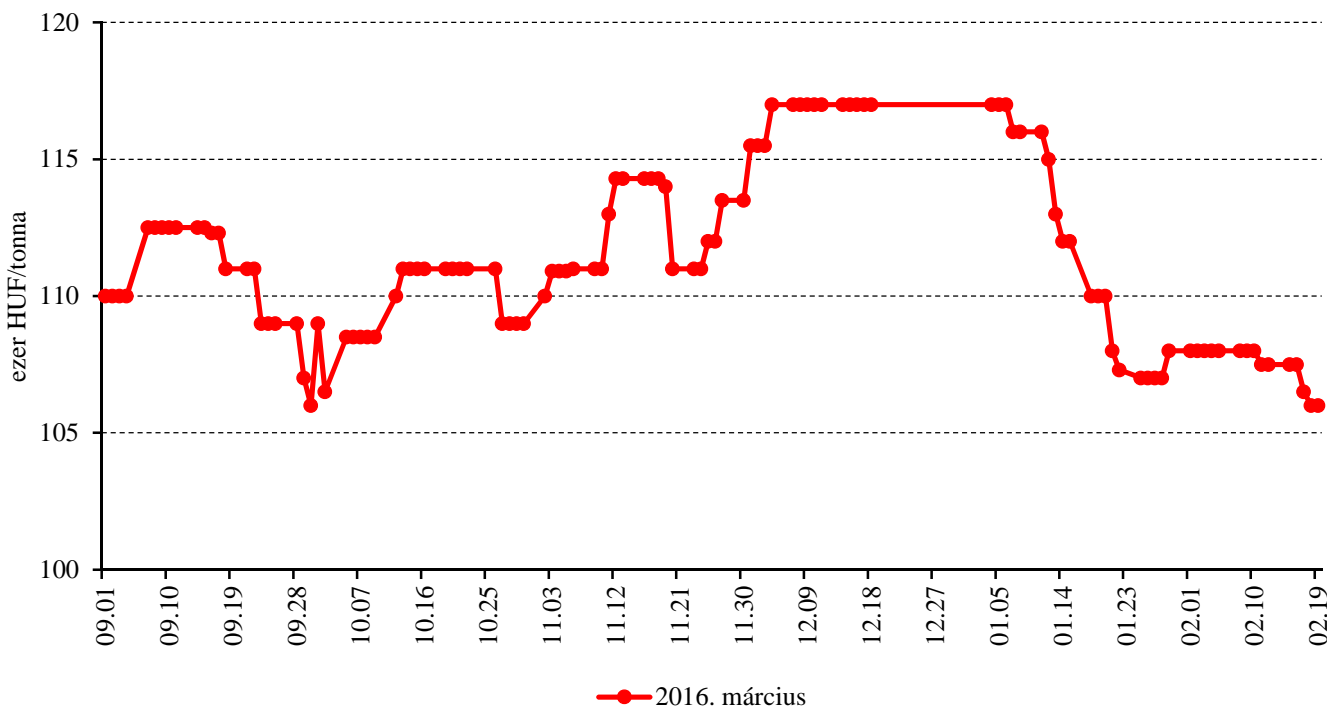
Forrás: Euronext/MATIF

17. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

18. ábra: A repcemag jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. február 19.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. május	354	109 486
	2016. augusztus	347	107 319
	2016. november	350	108 248
	2017. február	352	108 944
	2017. május	355	109 873
	2017. augusztus	345	106 700
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. március	323	90 095
	2016. május	324	90 344
	2016. július	325	90 816
	2016. augusztus	326	90 958
	2016. szeptember	325	90 855
	2016. november	326	91 143
SZÓJADARA	2016. március	291	81 384
	2016. május	293	81 845
	2016. július	296	82 554
	2016. augusztus	297	82 923
	2016. szeptember	298	83 322
	2016. október	299	83 598

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

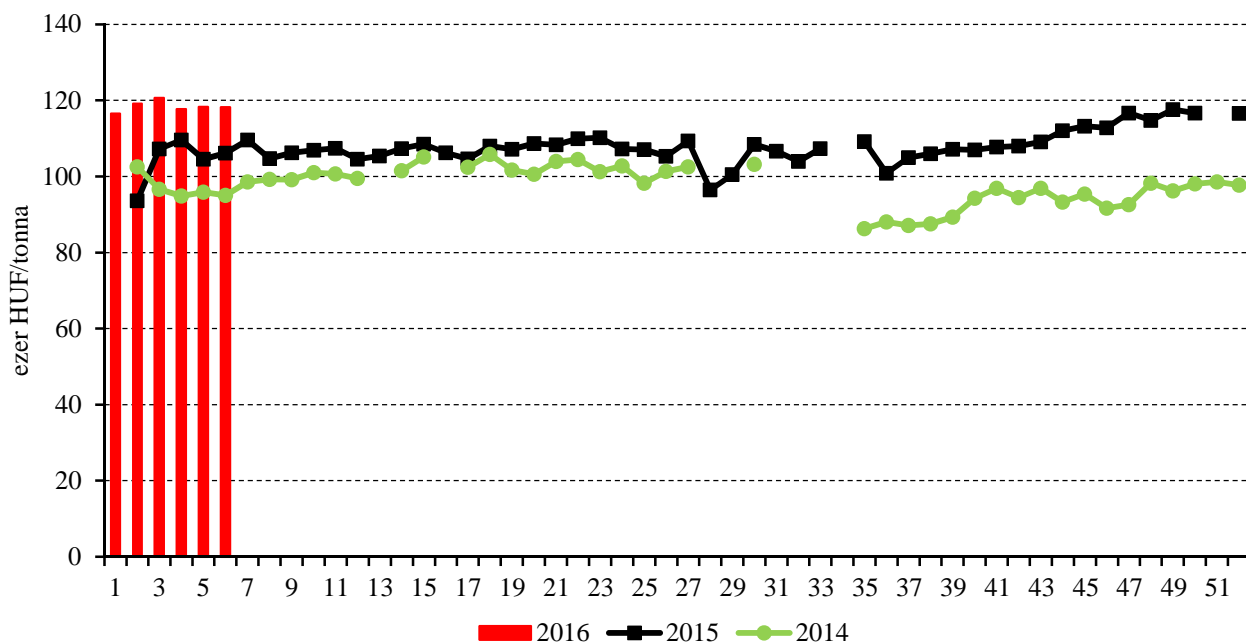
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. február 16.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	768	238 079
Napraforgóolaj (finomított)		878	272 201
Szójaolaj (nyers)		723	224 120
Szójaolaj (finomított)		783	242 732
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		215	66 854

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

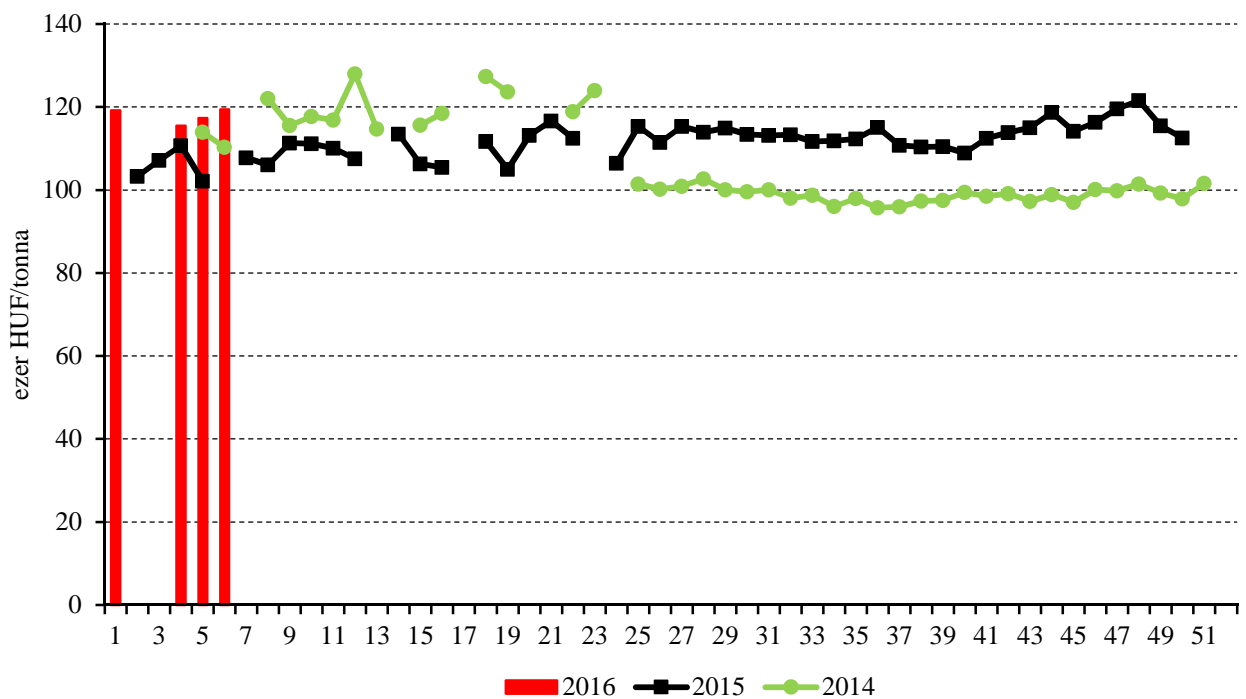
Termelői és kikötői árak

19. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

20. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna			
		2016.01.08.	2016.01.15.	2016.01.22.	2016.01.29.
SZÓJA	USA FOB Gulf	352	356	352	348
	Brazília FOB Paranagua	n. a.	n. a.	n. a.	
	BAB EU CIF, USA-ból	n. a.	n. a.	n. a.	
	EU CIF Brazíliából	n. a.	n. a.	n. a.	
	Ukrajna FOB	360	360	350	355
	DARA EU CIF Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	
OLAJ	EU FOB Rotterdam	741	725	745	752
REPCE	Franciaország FOB Moselle	n. a.	n. a.	n. a.	
	MAG EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	
	Ukrajna FOB	360	360	350	355
	DARA EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	
	Ukrajna FOB	–	–	–	
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	798	761	766
NAPRAFORGÓ	MAG EU CIF Amszterdam	n. a.	n. a.	n. a.	
	DARA Franciaország CIF	n. a.	n. a.	n. a.	
	Ukrajna FOB	185	181	177	
	OLAJ EU FOB	840	835	870	860
	Ukrajna FOB Illichevsk	765	775	784	
	NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajózási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: UkrAgroConsult, Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2015. 6. hét	2016. 5. hét	2016. 6. hét	2016. 6. hét/ 2015. 6. hét (százalék)	2016. 6. hét/ 2016. 5. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 466	...	...	...	...
	HUF/tonna	200 978	...	...	...	...
Napraforgódara	tonna	3 194	3 918	8 896	279	227
	HUF/tonna	54 555	61 928	56 956	104	92
Nyers repceolaj	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Repcedara	tonna	1 590	1 552	1 433	90	92
	HUF/tonna	63 318	66 706	66 491	105	100

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2014. január–november	2015. január–november	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	524,77	423,62	80,72
	1206 Napraforgómag	386,03	359,04	93,01
	2304 Szójadara	57,69	91,14	157,99
Import	1205 Repcemag	106,18	82,77	77,95
	1206 Napraforgómag	229,20	141,66	61,80
	2304 Szójadara	416,14	442,82	106,41

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnérlege

	USDA		Oil World	
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
SZÓJABAB				
Termelés	319	320	320	317
Felhasználás	263	276	384	404
Export	126	130	127	131
Import	122	127	126	132
Zárókészlet	77	80	87	88
REPCEMAG				
Termelés	72	68	68	64
Felhasználás	69	66	75	70
Export	15	13	14	14
Import	14	13	14	14
Zárókészlet	7	5	6	5
NAPRAFORGÓMAG				
Termelés	40	39	37	38
Felhasználás	36	36	28	29
Export	2	1	2	2
Import	1	1	2	2
Zárókészlet	3	2	3	3

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World

Cukorpiaci jelentés

A *Czarnikow* elemző központ a globális cukortermelést 183,2 millió tonnára becsüli a 2015/2016. gazdasági évre, ami 2,1 százalékkal marad el a 2014/2015. évi szezonban előállított 187,1 millió tonnától. Más irányadó elemző központok is a kibocsátás csökkenését várják: az *F.O.Licht* 181,7 millió tonna (2014/2015: 182,6 millió tonna), a Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) 169,4 millió tonna (173,8 millió tonna), az USA mezőgazdasági minisztériuma (*USDA*) 173,4 millió tonna (174,3 millió tonna) cukor előállítására számít. A szakértők várakozásait a kedvezőtlen időjárási körülményekkel és a termelési kedv csökkenésével indokolják.

A globális cukortermelés a 2009/2010. gazdasági év óta folyamatosan meghaladta a fogyasztást, a legnagyobb kibocsátó régiókban hatalmas készletek halmozódtak fel, ami a cukor árának csökkenéséhez vezetett. A cukor ára 2011 és 2015 között 65 százalékkal esett, mélypontját 2015 nyarán érte el. A nyomott árak nem ösztönzik a gazdákat a cukorrépa/cukornád termelésére. Piaci elemzők a tíz legnagyobb cukortermelő körzetet figyelembe véve csak Oroszországban és Ausztráliában számítanak több cukor előállítására.

Az alacsony árak a felhasználás növekedését ösztönzik. A *Czarnikow* elemző központ és az *ISO* előrejelzései szerint a fogyasztás a 2015/2016. gazdasági évben 3,2–3,5 millió tonnával fogja meghaladni az előző szezonét. A *Czarnikow* jelentése szerint amíg a 2014/2015. gazdasági évben 3 millió tonnával nagyobb volt a globális kibocsátás, mint a fogyasztás, addig a 2015/2016. évi szezonban már a fogyasztás fogja 4,1 millió tonnával meghaladni a termelést.

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése 2015 januárjában 320–350 dollár (USD)/tonna között alakult, majd júliusra 250–260 dollár/tonnára süllyedt, ezt követően emelkedő irányt vett. A termék jegyzése az elmúlt év végén már újra elérte az év eleji 320 dollár/tonnát. Az emelkedő trend 2016 elején megtorpant, és 2015 negyedik negyedévének átlagához viszonyítva 2016 januárjában 5–10 százalékkal alacsonyabb volt a jegyzés (280–320 dollár/tonna).

A cukorárak emelkedését a néhány jelentős exportőr országban felhalmozódott nagy cukorkészlet korlátozza. Az ausztrál agrárgazdasági és erőforrás-gazdálkodási tudományok hivatalának (*ABARES*) jelentése szerint a globális készlet 2015/2016-ban 78,1 millió

tonna lesz, ami 3 százalékkal kisebb az egy évvel korábbinál. Elsősorban Ázsiában magasak a készletek. Véleményük szerint a 2015/2016. gazdasági évben még csökkenő globális termelés és emelkedő felhasználás esetén sem várható jelentős áremelkedés.

A világpiacon és az Európai Unió piacán bekövetkezett változások a londoni árutőzsdén is éreztették hatását. A fehércukor jegyzése az előző évben a nyerscukoréhoz hasonló trendet mutatott, 2016 januárjában 420–430 dollár/tonnáért jegyezték a fehércukrot, ami túlszárnyalta az elmúlt év azonos időszakában regisztrált 380–410 dollár/tonna kurzust. A fehércukor jegyzése 2016 januárjában még tartani tudta az elmúlt év utolsó negyedévének szintjét, ugyanakkor februárra csökkent.

A cukor árának már az elmúlt években bekövetkezett csökkenése miatt az unióban a gazdák 2015-ben kisebb területen termeltek cukorrépát, és a kedvezőtlen időjárás hatására a hozamok is elmaradtak a várakozásoktól. Az Európai Bizottság adatai szerint az átlaghozam 70,48 tonna/hektár volt, míg az előző évben 76,97 tonna/hektár. Csak Dániában (61,59 tonna/hektár), Spanyolországban (93,25 tonna/hektár) és Olaszországban (57,97 tonna/hektár) értek el az előző évinél kedvezőbb hozamokat. Az elmúlt év őszen az 1970/1971. gazdasági év óta a legkevesebb cukorrépát takarították be. Az Európai Bizottság a 2015/2016. szezonra vonatkozólag csak 14,9 millió tonna cukor előállítását jelezte. A közösség cukorkészletét 1,43 millió tonnára, az import mennyiségét 3,73 millió tonnára várják, ezért a felhasználható cukormennyiség összességében 19,4 millió tonna lesz. A rendelkezésre álló cukor mennyisége még akkor is meghaladhatja a fogyasztást, ha a 2014/2015. évi 16,67 millió tonna felhasználás 2015/2016-ban 17 millió tonnára nő. A folyó gazdasági évben átlagosan 420 euró/tonna cukor- és 26,9 euró/tonna a cukorrépa-átlagára (16 százalékos cukortartalomra vonatkoztatva) számít az Európai Bizottság.

Az Európai Bizottság 2017. szeptember 30-tól tervezi a cukorkvóta eltörlését, a globális piaci folyamatok hatása ezt követően tovább erősödhet a közösség cukorpiacán. Az ágazatban a küszöbönálló változások miatt bizonytalanságok is megfigyelhetők. Az Európai Bizottság középtávú, 2025-ig szóló előrejelzése már fi-

gyelembe veszi a kvótaeltörlést is. A szakértők nem számolnak a cukorrépa-termesztés jelentős változására. A cukorrépa betakarított mennyisége a vizsgált időszak végén 112 millió tonna körül alakulhat. Az *F.O.Licht* szakértői szerint a kvótaeltörlést követően csak azon területeken marad meg a cukorrépa-termelés, ahol a leghatékonyabban termelnek és a legjobb hozamokat érik el. Véleményük szerint a kontinens északi és déli részén alig lesz termelés, míg a cukorrépa éghajlati igényeinek legjobban megfelelő területeken növekedés várható. A *Thünen* intézet szakértői elsősorban Belgiumban és Hollandiában számolnak a cukortermelés jelentős növekedésére. Németországra és Franciaországra vonatkozó előrejelzésüket csak enyhén korrigálták fölfelé, míg Dániában és Olaszországban enyhe csökkenésre számítanak. A szakértők az Európai Unióban jelentős területnövekedésre tehát nem számítanak, inkább azt valószínűsítik, hogy a növény igényének leginkább megfelelő éghajlatú területekre koncentrált termelés hatására a hozamok javulnak. A cukorrépa-termesztés szempontjából gyengébb adottságú területeken a gazdák várhatóan mást fognak termelni, például gabonaféléket. Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy akár csökkenhet is a cukorrépa termőterülete. A jobb környezeti adottságú területeken a termelési költségek mérséklődhetnek. A *Thünen* intézet munkatársai a cukorrépa termőterületére vonatkozólag az eddiginél nagyobb ingadozást is elképzelhetőnek tartanak, mivel a piac érzékenyebb lesz a globális folyamatokra. A cukorrépa-termelő országok könnyebben reagálnak a cukor árváltozására, szemben a cukornádtermelő régiókkal. A cukornádtünetvényt ahhoz, hogy a befektetési költség megtérüljön, legalább négy-öt évig termelésben kell tartani, míg a cukorrépa esetén évente változhat a termőterület nagysága.

A *Thünen* intézet szakértői szerint a cukorrépa-termelőknek hosszabb távon kell majd gondolkodniuk. A cukorgyár és a cukorrépa-termelő egymásra utaltsága erősebb lesz, ha jövedelmezően akarnak termelni. Ahhoz, hogy a cukorgyár versenyképesen tudjon működni, fontos, hogy biztosítva legyen az alapanyag-ellátás, ezért előtérbe kerülhetnek a hosszabb távú szerződések.

A kvótaeltörlést követő időszakban nőhet a termelés kockázata, különösen az első évekre vonatkozó várakozásokban nagy a bizonytalanság. A cukorrépa árát a

jobb hozamok, a hatékonyabb termelés és az alacsony szállítási költségek támogatják. A kvóta eltörlése után is cél a termelők méltányos jövedelemhez juttatása.

Alacsony cukorárak esetén, valamint az exportkorlátozások megszűnésével az Európai Bizottság szakértői úgy ítélik meg, hogy a közösség jelenleg 1,5 millió tonna kivitele 1,8–1,9 millió tonnára nőhet 2025-ig, miközben az import 3,5 millióról 1,9 millió tonnára csökkenhet. Német szakértők összességében üdvözölték a piachoz igazodás igényét, de szerintük a külső piacvédelmet továbbra is fenn kell tartani, mert néhány nagy cukortermelő ország (Brazília, India, Thaiföld) a termelés védelmében piaci beavatkozásokat hajthat végre, miközben az unió piaca teljesen liberalizált lesz. A német szakértők véleménye az, hogy támogatott nádcukor ne kerüljön a közösség liberalizált piacára. Az Európai Bizottságot fel kell szólítani, hogy ezt az álláspontot képviselje, ha kell, akkor a Világkereskedelmi Szervezetnél is.

A Bonnbán megtartott, „A cukorpiac Németországban 2017” című konferencián 120 szakmai szervezet képviselője egyetértett abban, hogy a német cukorrépa-termelők és -feldolgozók felkészültek a 2017 utáni időszakra, és egy szakértői csoport is nyomon követi a piaci eseményeket. Több tagállamban, például Nagy-Britanniában a szerződéseket a gazdákkal már több évre előre megkötik.

A kvóta eltörlését követően a piaci feltételek fogják meghatározni a cukor és az izoglükóz termelését. Magyarország izoglükózkvótája 250 ezer tonna jelenleg, amit ki is merítünk. Hazánk adottsága a kukorica-, illetve búzaalapú izoglükóz előállítására kedvezőbb, mint a cukorrépa-termesztésre. Az Európai Bizottság közép-távon arra számít, hogy a közösség izoglükóz-termelése a 2015. évi 0,7 millió tonnáról 2025-ig 2,3 millió tonnára emelkedik. A cukorrépa bioetanol célú felhasználása a kvóta eltörlése után is változatlan maradhat.

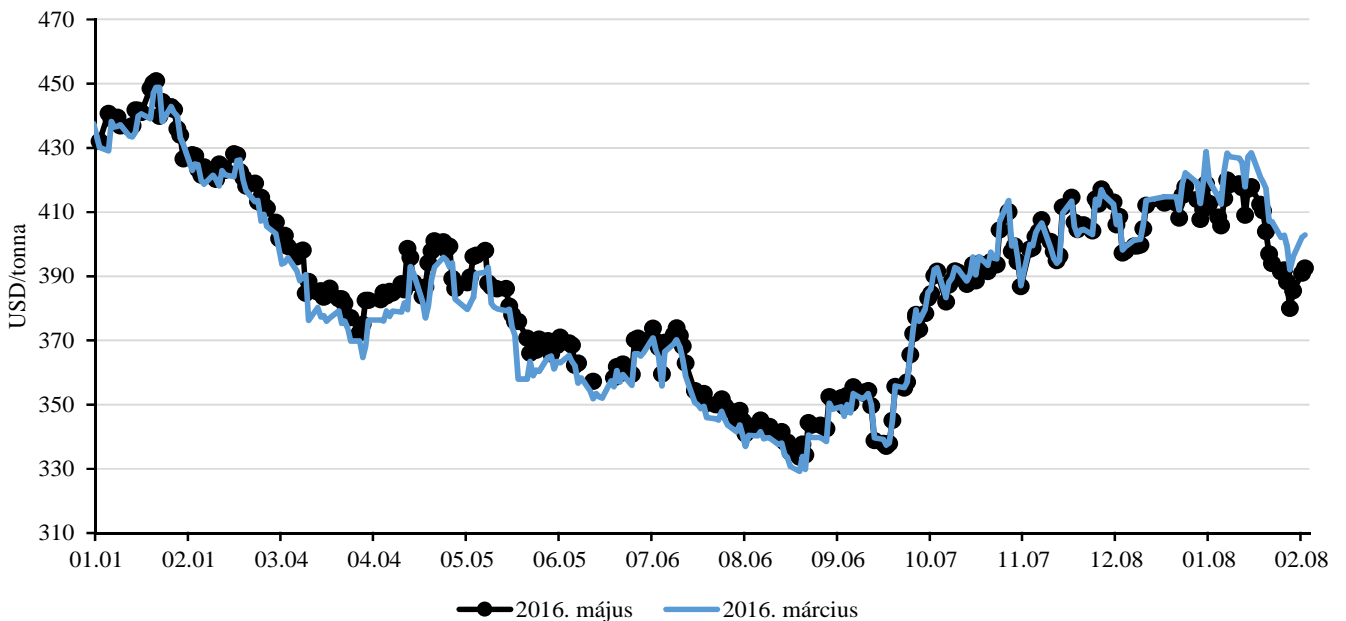
A cukorkvóta 2017-es kivezetése után a világpiaci versenynek való nagyobb kitettség az unió cukorszektorát, így a hazai ágazatot is nagy kihívás elé állítja. A cukorrépa-alapú cukorgyártás ott tud fennmaradni, ahol a leginkább versenyképes mind a termelés, mind a feldolgozás.

Agrárpolitikai Hírek

• Az Európai Bizottság 2016/190 végrehajtási rendelete (2016. február 12.) módosította a 2015/1164 végrehajtási rendeletet. Ennek alapján a kvótán kívüli fehér-cukorra vonatkozó mennyiségi korlátozás a 170 199

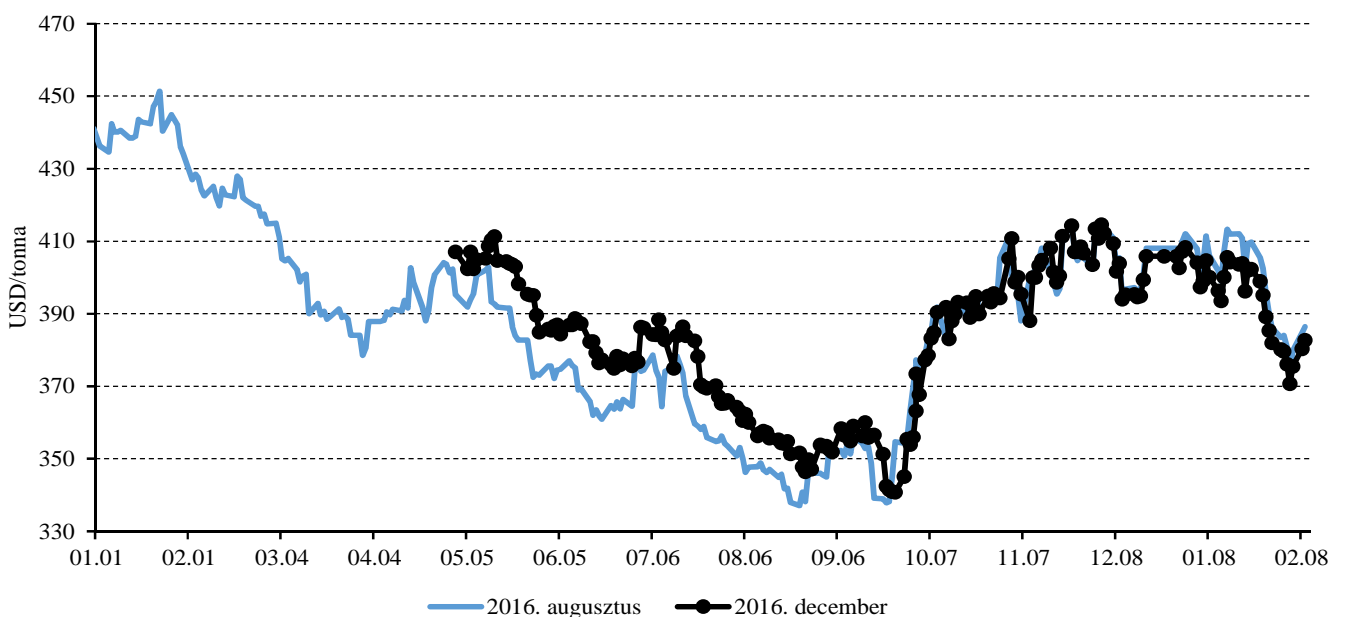
KN-kód alá tartozó, kvótán kívüli fehér-cukor visszatérítés nélküli kivitele tekintetében 1 350 000 tonna.

21. ábra: A fehér-cukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2015-2016)

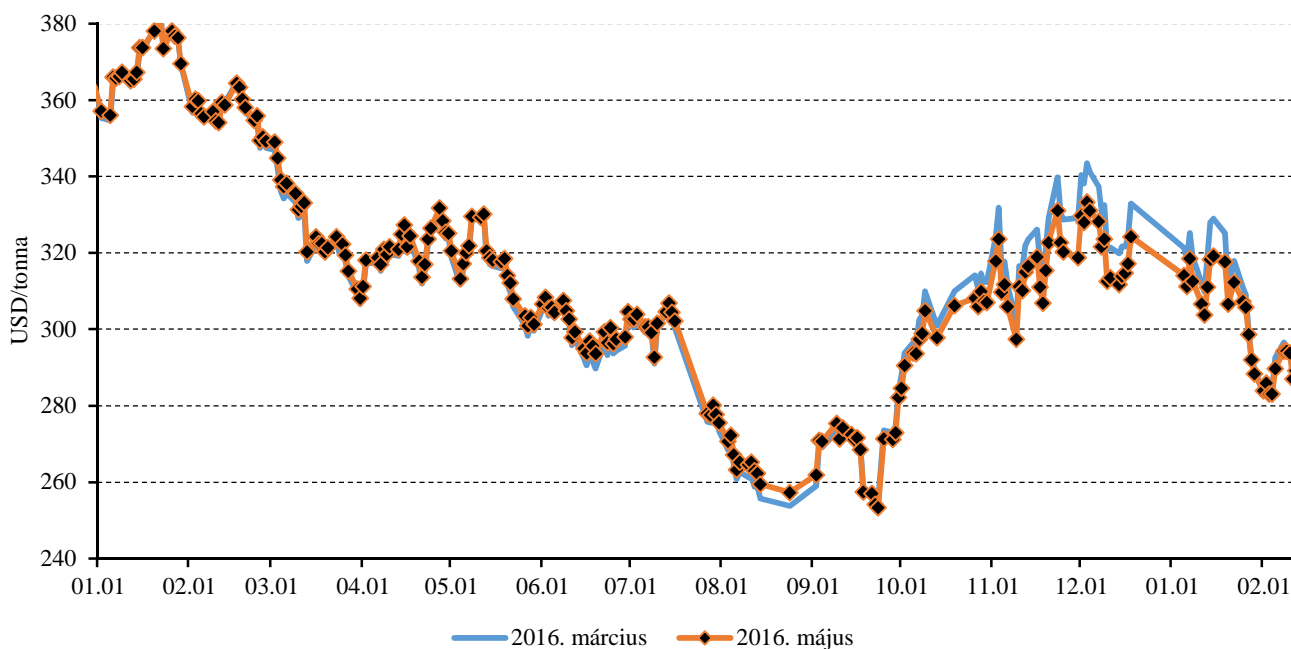
Forrás: LIFFE

22. ábra: A fehér-cukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2015-2016)

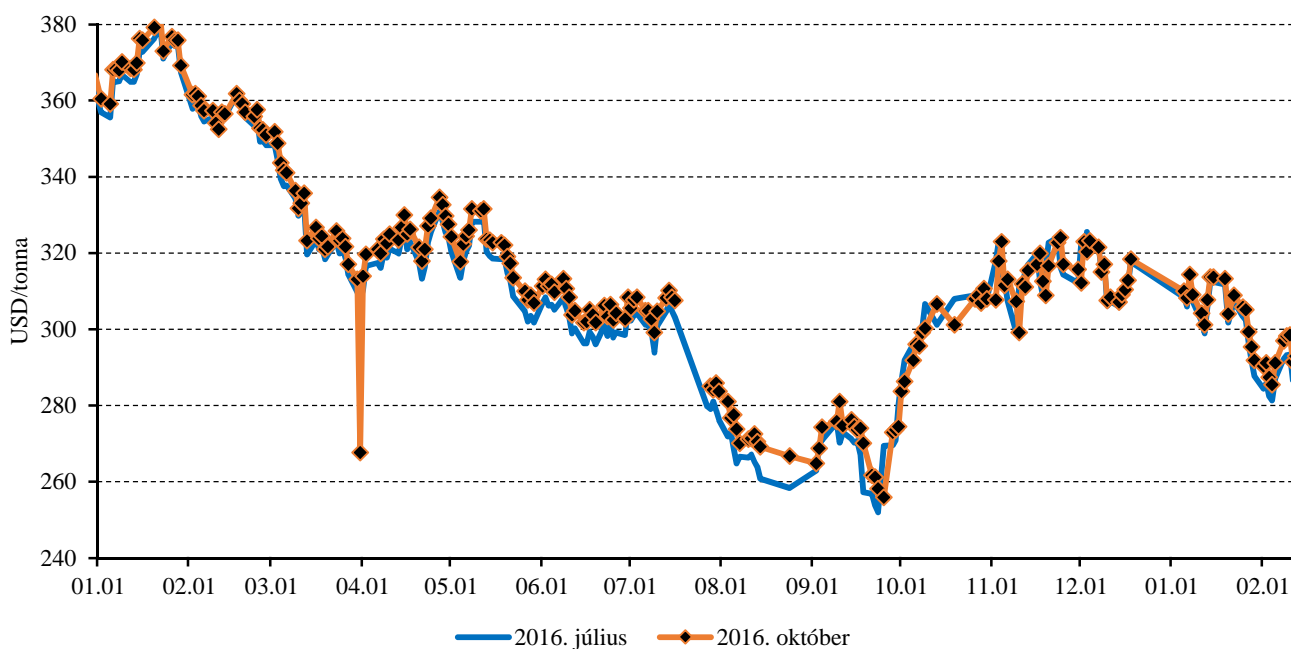
Forrás: LIFFE

23. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2015-2016)

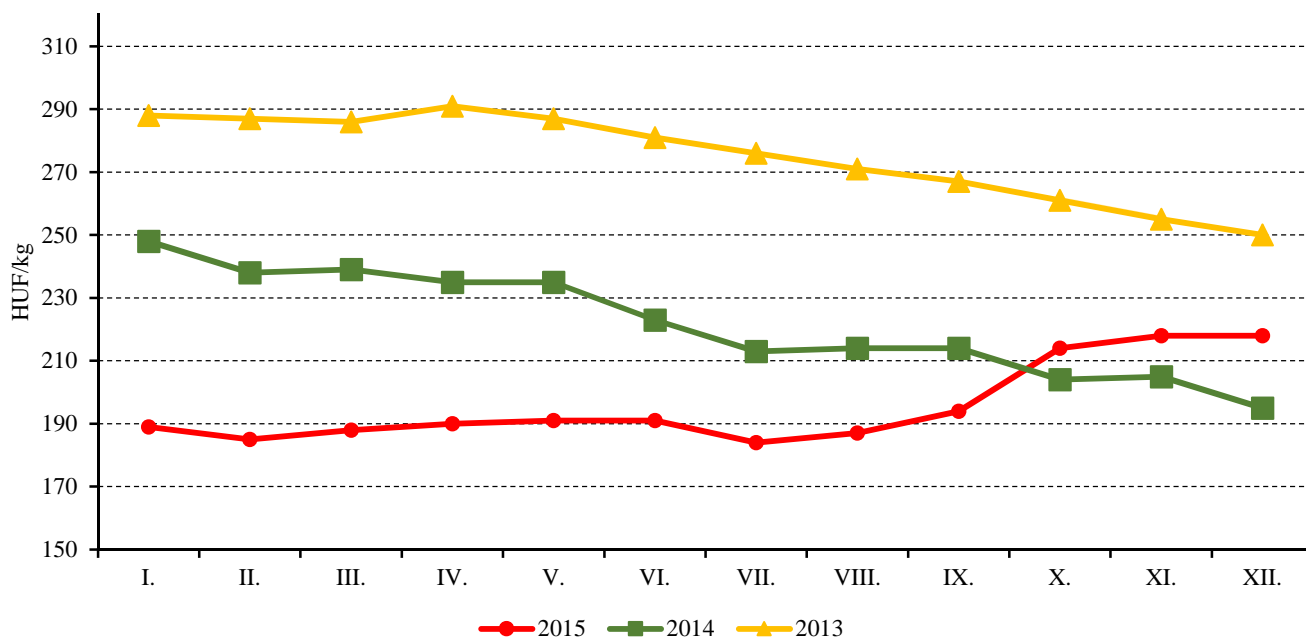
Forrás: ICE

24. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2015-2016)

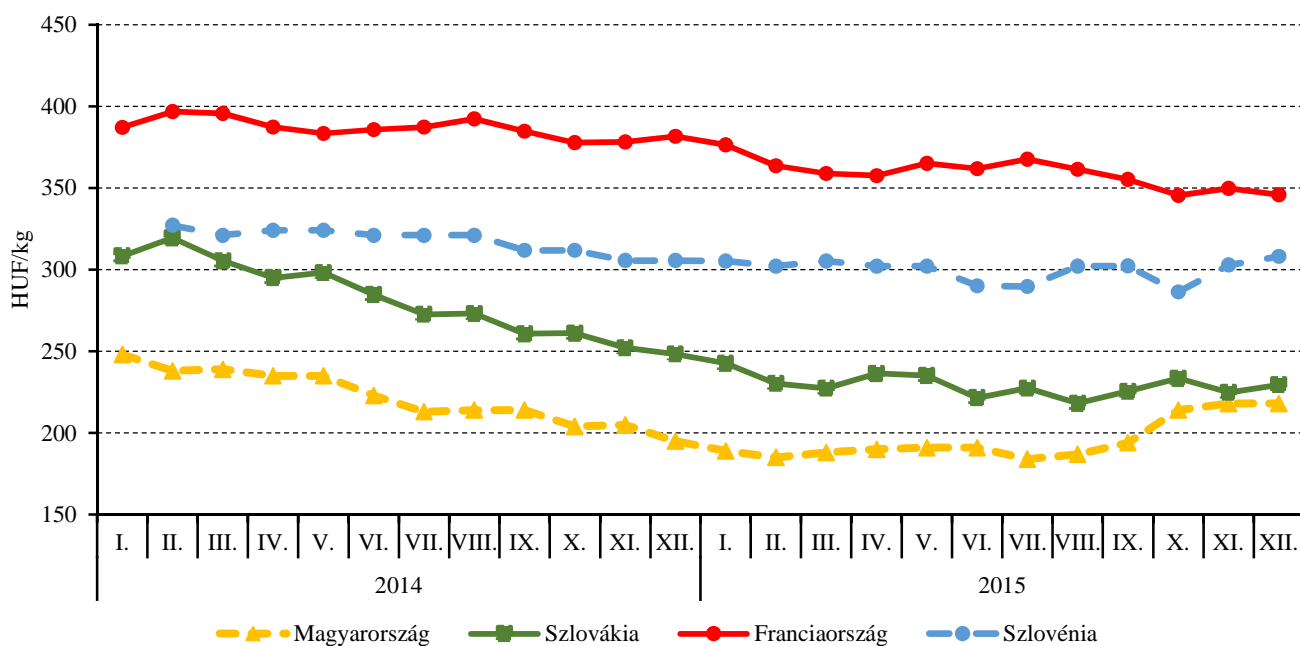
Forrás: ICE

25. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2013-2015)

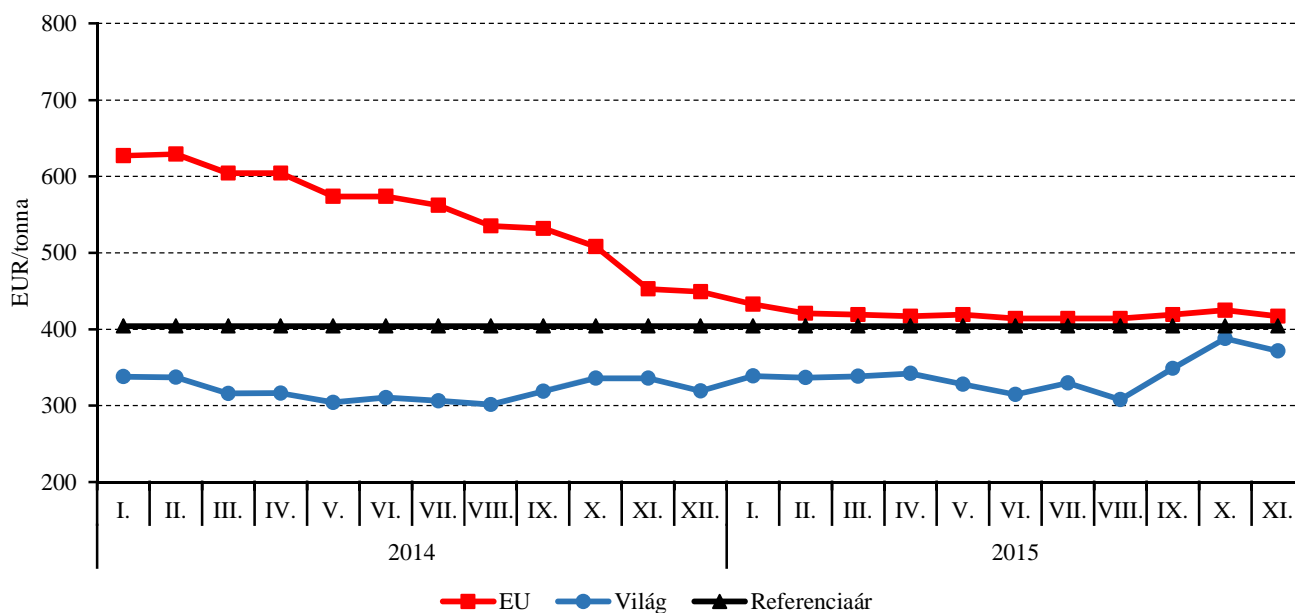
Forrás: KSH

26. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2014-2015)

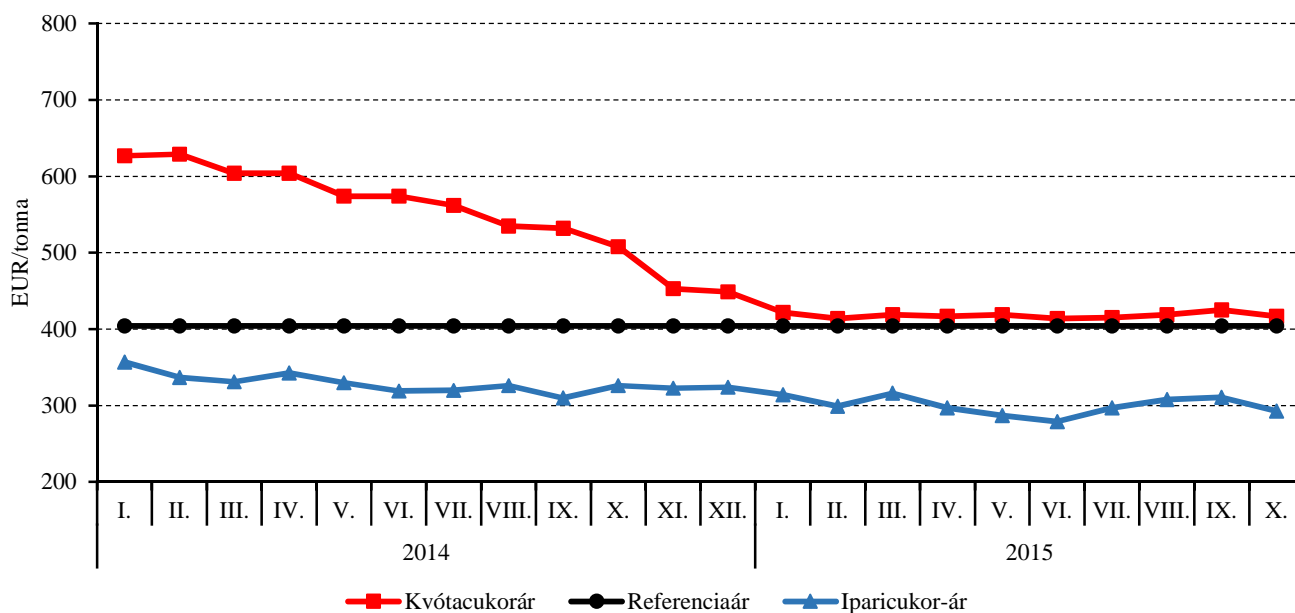
Forrás: Magyarország, Szlovákia, Szlovénia és Franciaország Statisztikai Hivatala

27. ábra: A cukor világsi, uniós és referenciaára (2014-2015)

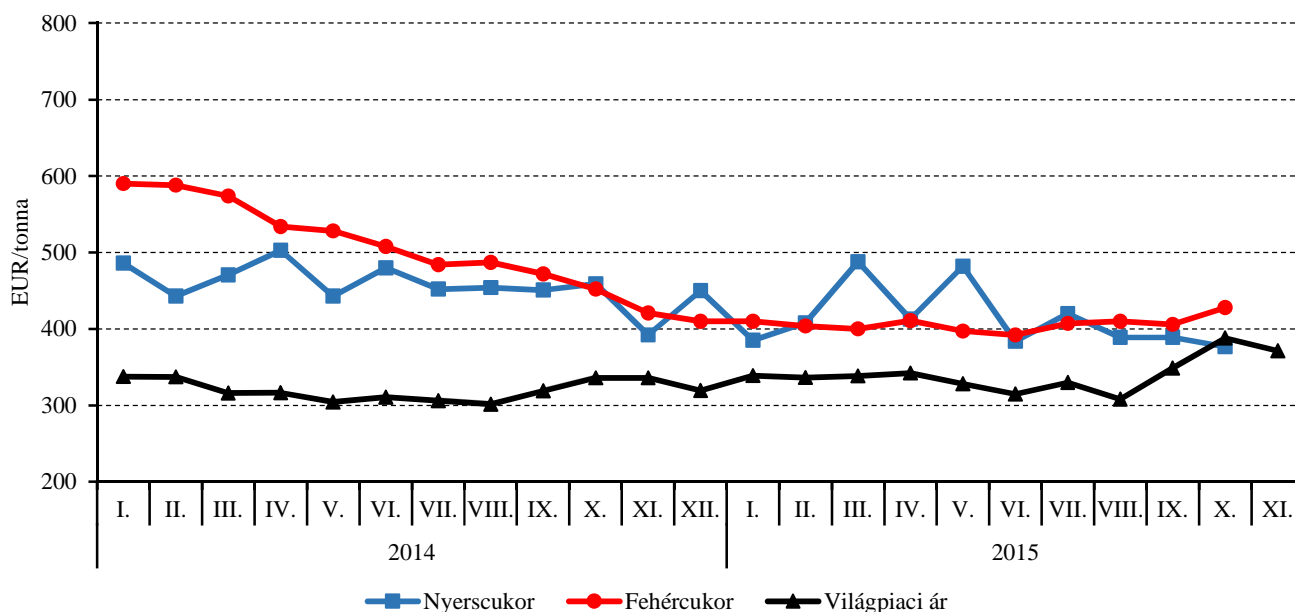

Forrás: Európai Bizottság

28. ábra: Az ipari és kvótacukor ára (2014-2015)

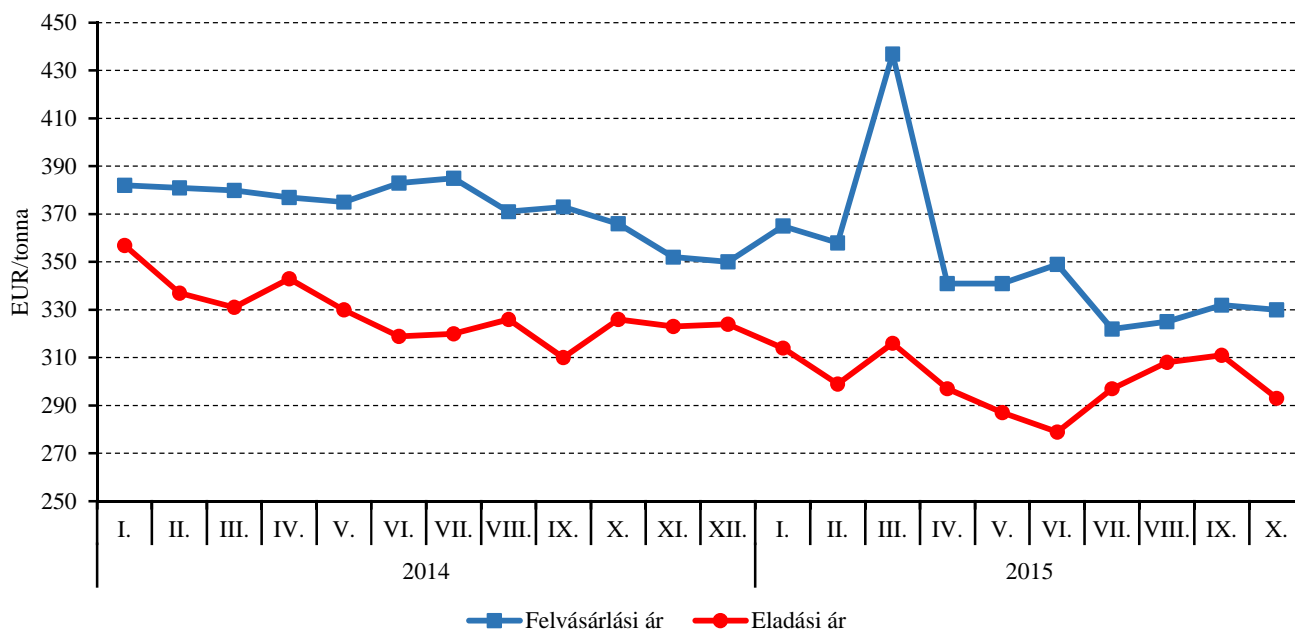

Forrás: Európai Bizottság

29. ábra: Az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaiból származó fehér- és nyerscukor ára ^{a)} az Európai Unióban (2014-2015)

^{a)} CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő).
 Forrás. Európai Bizottság

30. ábra: Az ipari cukor felvásárlási és eladási ára az Európai Unióban (2014-2015)

Forrás. Európai Bizottság

22. táblázat: **A globális cukortermelés, -fogyasztás és a cukortöbblet várható alakulása a 2015/2016. gazdasági évben (2015. december)**

	millió tonna		
	Termelés	Fogyasztás	Felesleg/Hiány
CZARNIKOW	183,2	187,3	-4,1
F.O.Licht	181,7	179,1	2,6
ISO	169,4	172,9	-3,5
USDA	173,4	173,4	0,0

Forrás: Európai Bizottság

23. táblázat: **A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban**

	tonna/hektár		
	2014	2015 ^{a)}	Az elmúlt 5 év átlaga
EU	76,52	71,91	70,35
Ausztria	83,87	68,55	71,96
Belgium	81,75	77,68	76,05
Csehország	70,28	66,75	62,19
Németország	79,86	70,70	70,36
Dánia	59,7	61,59	62,65
Finnország	38,21	36,15	36,25
Franciaország	93,26	91,01	88,11
Horvátország	63,6	41,60	51,03
Magyarország	66,37	53,27	53,47
Olaszország	57,01	57,97	57,44
Litvánia	53,00	50,25	50,9
Hollandia	87,40	80,73	79,19
Lengyelország	54,80	55,00	52,16
Románia	40,99	31,7	34,61
Svédország	59,77	58,84	58,91
Spanyolország	92,21	92,02	85,06
Anglia	72,67	65,36	67,75

a) Előrevetítés

Forrás: Európai Bizottság

24. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2014-2025)

	millió tonna											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cukorrépa-termelés	115,6	97,6	112,2	113,1	112,2	111,8	111,9	112,1	112,3	112,5	112,8	112,9
EU-15	96,0	81,2	92,4	93,3	92,4	92,8	92,2	92,4	92,6	92,8	93,0	93,1
EU-13	20,1	16,4	19,8	19,7	19,7	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8
Cukortermelés ^(a)	19,4	13,8	16,8	17,4	17,2	17,2	17,2	17,2	17,3	17,5	17,6	17,7
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-15	16,5	11,5	13,9	14,5	14,3	14,2	14,3	14,4	14,6	14,6	14,7	14,7
EU-13	2,9	2,3	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0
Felhasználás	19,2	18,7	17,8	17,2	17,6	17,4	17,5	17,1	17,1	17,2	17,1	17,1
Import	2,7	3,5	3,5	3,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Export	1,5	1,6	1,5	2,0	2,0	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2	2,2	2,5
Nyitókészlet ^(b)	2,6	4,0	1,0	2,1	2,2	1,7	1,4	1,1	1,0	1,1	1,0	1,0
Zárókészlet ^(b)	4,0	1,0	2,1	2,2	1,7	1,4	1,1	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
EU cukorár (EUR/tonna)	425	485	495	397	395	390	390	401	410	410	401	399
Világpiaci ár (EUR/tonna)	351	371	362	341	314	318	314	323	347	348	330	319

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

25. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2014-2025)

	millió tonna											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Termelés	0,7	0,7	0,7	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3
EU-15	0,3	0,3	0,3	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0
EU-13	0,4	0,4	0,4	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izoglükóz felhasználás	0,7	0,7	0,7	1,3	1,4	1,5	1,7	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Forrás: Európai Bizottság

